NATIONAL LIBRARY OF CANADA
Collection Development Branch
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont.
K1A 0N4

National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 20 1980
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1354.

Nr. 39 (1597) 1980 | NELJAPÄEVAL, 25. SEPTEMBRIL — THURSDAY, SEPTEMBER 25 | XXXI aastakäik

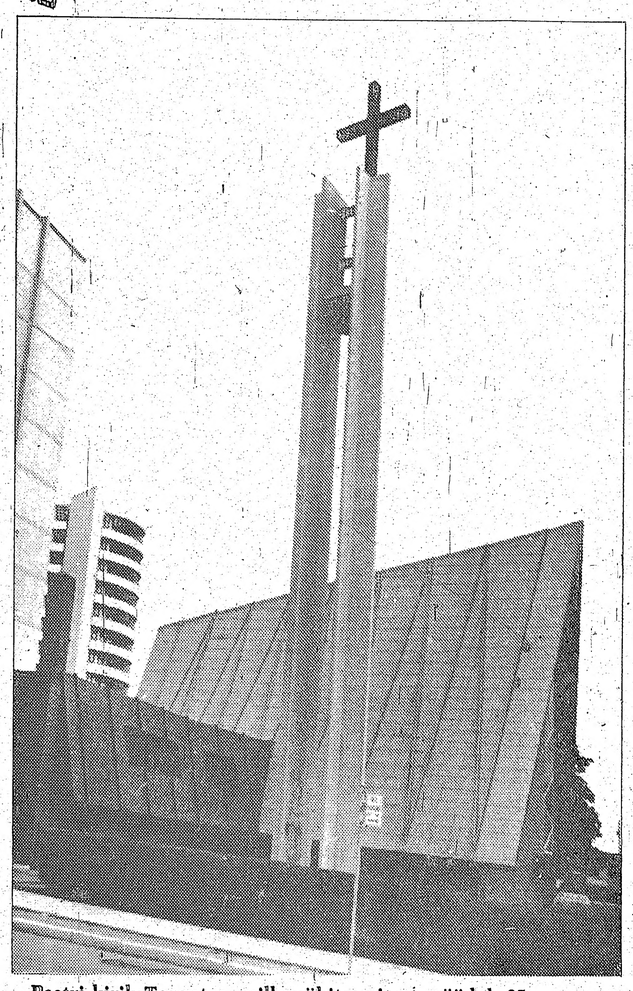

Peetri kirik Torontos, mille pühitsemisest möödub 25. aastat.

Soov Ottawale:

MADRIIDIS TULEKS TÕSTATADA OKUPEERITUD EESTI VENESTAMISE KÜSIMUS

— Venelaste pidev juurdevool viib suurde hädaohtu eesti rahvuse olemasolu, rõhutab Madriidi konverentsi eel Eestlaste Kesknõukogu Kanadas poolt Ottawasse saadetud esildis, kus nõutakse Balti riikide küsimuse konkreetset käsitamist. Helsingis peetud Euroopa Julgeoleku konverentsi järelkonverents Hispaanias algab 9. novembril.

Esildises Kanada parlamendi välis- ja riigikaitse komisjoni alamkomiteele tuuakse lähemalt ette eestlaste seisukohad, mida Kanada delegatsioonil Madriidi konverentsil palutakse arvesse võtta. Märgukirjas rõhutatakse eriti Helsingi deklaratsioonis kokkulepitud rahvaste enesemääramise põhimõtte rakendamist, tuuakse ette Eestis toimuv rahvastiku venestamine, mis on vastuolus Helsingi deklaratsiooni põhimõtetega, ja kirjeldatakse üksikasjalikumalt Eestis toimuvat poliitilist tagakiusamist ja sealsete vabadusvõitlejate vangistamisi.

BALTI RIIKIDE KÜSIMUS

Rahvaste enesemääramise põhimõtte rakendamise küsimuses kirjeldatakse Eesti ja teiste Balti riikide vägivaldset okupatsiooni. Eestis 40 aasta jooksul toimunud inimõiguste rikkumised ning poliitilised ja usulised tagakiusamised tulenevad kõik rahvaste enesemääramise põhimõtte rikkumisest Nõukogude Liidu poolt, kuigi see põhimõte on kindlustatud Helsingi deklaratsiooni VIII printsiibis.

Kuna rahvaste enesemääramise õiguse rakendamine Eestis, Lätis ja Leedus, kes olid Rahvasteliidu täisõiguslikud liikmed, tooks ühtlasi kaasa ka paljude inimõiguste rikkumise kõrvaldamise, on ülimalt tähtis, et Kanada delegatsioon Madridis kindlalt nõuab deklaratsiooni VIII printsiibi konverentsi päevakorda võtmist ja selle avalikku diskussiooni konverentsil. Ühtlasi nõuame, et diskussioonis käsitatakse konkreetselt ka Balti riikide küsimust ja see enesemääramise küsimuse käsitamine ei oleks mitte üldsõnaline ja pealiskaudne.

VENESTAMINE

Teiseks raskeks küsimuseks on eestlaste rahvastikulise osatähtsuse pidev vähenemine Eetis venelaste pideva juurdevoolu ja eesti noorte Venemaale tööle suunamise tõttu. Rahvastiku koosseisu muutmise poliiti-

(Järg. lhk. 3)

Lätlased avasid büroo Madriidis

NEW YORK (M. E.) — N. Liidu väljaminekut Balti riikidest nõuavad Eesti, Läti ja Leedu ülemaailmsed keskorganisatsioonid ühenduses Madriidi konverentsiga, mis algab 11. novembril ja kuhu riikide delegatsioonidele antakse edasi vastav Balti ühine nelja-leheküljene apell. Selle esikülgedel antakse kokkuvõtlik ülevaade N. Liidu vägivallaaktidest Balti riikide okupeerimisel. Väljamineku nõude juures taotletakse, et Madriidi konverents nõuaks selpuhul rahvusvahelist kontrolli järgnevate sündmuste osas, nii et iseseisvust oleks seal võimalik takistusteta teostada.

Madriidi konverentsi puhul lätlased avasid oma büroo seal Serrano hotellis (Marques de Villamejor, 8, Madrid) juba käesoleva kuu algul, mis hiljem, s.o. 1. novembrist viiakse üle Castellana hotelli — P de la Castellana, 5, mis jääb sinna konverentsi kestvuseks. Eestlased ei saanud finants-põhjustel lähetada kohale alalist esindajat, küll aga Washingtonis D.C. Balti informatsioonibüroos töötav ametnik J. Bolsteins liitub novembris Madriidi läti inf. büroo 2-liikmelise esindusega. Peale selle ÜE Kesknõukogu Euroopa-büroost on arvata Ants Luige ja dr. Olgred Aule kohale minek konverentsi tööpäevadeks ja eestlasist esindajaid võib saabuda ka Rootsi eesti organisatsioonidest.

Puna-Hiina meelitab Taivanit

Taivani valitsus jälgib suurema hoolega mandri-Hiina meelituskampaaniat Taivani vastu. Hiina on viimastel aastatel hakanud arendama kaubavahetust Taivaniga. Hiina on üks suuremaid Taivani toodete ostjaid. Kuid Puna-Hiina teadlased, ärimehed, kunstnikud ja kultuuritegelased saavad välismaadel kokku Taivani vastavate tegelastega.

SÕDA IRAAKI JA IRAANI VAHEL

Iraani president Bani-Sadr kuulutas välja mobilisatsiooni, kuna sõjaline tegevus Iraakiga, mis senini oli ainult kohaliku iseloomuga, on laienenud. Kuna lahingute piirkonnas asuvad õlitööstused siis kardavad läänériigid, et õlitransport võib katkeda.

Iraani presidendi mobilisatsioonikäsk tähendab seda, et usuline juht Khomeini on muutnud oma esialgset hoiakut sõjalistest kokkupõrgetest hoidumiseks oma usuvendadega Iraakis.

Iraani president ei süüdista Iraaki sõja puhkemises, vaid ameeriklasi kes kasutavat Iraaki presidenti S. Husseini oma huvides. Bani-Sadr on võtnud üle sõjavägede ülemjuhataja koha ja tema sõnade järgi on aeg kaitselt üle minna pealetungi-sõjale. Läänériigid on jäänud äraootavale seisukohale ja jälgivad teiste islamiusu riikide reageerimist. Araabia riigid ei ole veel oma seisukohti võtnud, välja arvatud väikese Qatar'i välisminister, kes oma ametlikul külaskäigul Bagdadis peetud kõnes mõistis hukka Iraani kallaletungi Iraakile.

Uus süüdistus USA sõjaõhutamises mõjutab ka pantvangide vabastamise lootusile. Kõik oleneb nüüd sellest millise hoiaku võtavad teised araabia riigid kahe Islamiusu riigi vahel puhkenud sõjas. Väga kergesti võib see olla kolmanda maailmasõja alguseks kuna sõjategevus on puhkenud väga tundlikus piirkonnas, kust tuleb vajalik õli.

Sõjategevus ei piirdu enam kohalikkude maavägede kokkupõrgetega, vaid mõlemad riigid on rakendanud tegevusse ka õhujõud ja kahurväe.

Sõjalised kokkupõrked algasid kohe peale Khomeini võimuletulekut Iraanis. Teherani raadio nimetab seda pühaks sõjaks Iraaki vastu. Kuigi üksikasjad võitluste üle on läänériikidel raskesti kättesaadavad, teatavad mõlemad pooled vaenlaste suurtest kaotustest. Senised kokkupõrked olid enamikus ainult kohaliku iseloomuga.

Nädala algul Iraaki lennuvägi pommitas Teherani pealennuvälja ja kuut teist lennubaasi. Samal ajal Iraaki kahurvägi pommitas Iraani suurt õliladude piirkonda Abadan'i.

Sõjaline tegevus algas ka Pärsia lahes ja mõlemad pooled teatavad laevade uputamisest. See võib tähendada peamise õlitranspordi tee sulgemist.

USA KOHTUMINISTEERIUM KÜSITLEB ENDISEID TARTLASI SÕJAKURJATEGIJATE LEIDMISEKS

DETROIT („Meie Elu" kaastööliselt) — Kaks siinset endist Tartu elanikku said USA kohtuministeeriumilt küsimuslehed, millede ilmseks ülesandeks on leida tunnistajaid sõjakurjategijate protsessidele. Tõenäolikult on neid eestikeelseid küsimuslehti saadetud ka mujale USA-s.

Sõjakurjategijate otsimine algas Esindajatekoja liikme Elizabeth Holtzmani kampaaniaga, kes kandideerib eelseisvatel valimistel Senatisse. Kohtuministeeriumi juurde loodi selleks eriline uurimisosakond 2,3 miljoni dollarilise eelarvega ja rakendati 20 advokaati. Neist kaks käisid ka okupeeritud Eestis sealsetelt ametivõimudelt andmeid kogumas. Eestlastest on kohtulikku menetlust alustatud Karl Linnas'e vastu, keda süüdistatakse sellest, et ta olevat olnud vangilaagri komandant.

Juutide algatusel on käesoleval aastal sõjakurjategijate otsimine muutunud eriti agaraks ja süüdlasi püütakse leida „sakslaste abistajate" hulgast üsna laias mõttes, nagu vangivalvurid, abipolitsei jne. Lahkesti on lubanud aidata Venemaa, Ungari, Poola jt. satelliidid. Saksamaa on andnud USA kohtuministeeriumi uurijatele kasutada kontsentratsioonilaagrite valvurite ja administraatorite nimistu 50.000 nimega. Ligi 300 isiku koha käib praegu juurdlus.

Senised protsessid on näidanud, et kohtus ei ole suudetud esitada küllalt veenvaid süütõendeid dokumentide ja tunnistajate puudusel. Endistele Tartu elanikele saadetud küsimuslehed on ilmselt mõeldud süüdistusmaterjali kogumiseks, ja kui leidub neid, kes vastavad, võib tõenäolikult järgneda kohtusse tunnistajaks kutsumine.

Varjupaika otsinud vene sõdur läks tagasi

Washingtonis hingati kergemalt kui Kabulis USA saatkonnas varjupaika otsinud vene sõdur, pärast seda kui kohalik N. Liidu saadik oli lubanud talle sõjaväest vabastamist ja edasiõppimise võimalust tehnilisel alal ilma igasuguse karistuseta, otsustas pöörduda tagasi. Ärahüppaja viibimine USA saatkonnas oli USA-le tülikas ja suurendas pinget venelastega.

„HOMME NÄEME KIRIKUS!"

Peetri koguduse pühakoja õnnistamisest 25 aastat

Toronto Peetri kiriku pühitsemisest möödub 25. sept. 25 aastat. Kogudus hakkas taotlema omale kirikut varsti pärast asutamist 1948. a. Kulus siiski 7 aastat, enne kui kirik valmis ja võidi pühitseda 25. sept. 1955. a. praost V. Viksi poolt suure rahvahulga osavõtul. Pärast pühitsemist on kirikule juurde ehitatud kellatorn, kirikla, teine alumine saal seltskondlikeks üritusteks, orel paigutatud rõdule ja altar ehitatud välja esialgse plaani kohaselt, koduees-ti rahvuslikus stiilis.

Pühapäeval, 21. sept. tähistati kiriku pühitsemise 25. aastapäeva piduliku jumalateenistusega, kus jutlustas piiskop Karl Raudsepp, teenisid külalisõpetaja Oskar Gnadenteich ja koguduse õpet. praost Oskar Puhm. Laulis koguduse segakoor Candate Domino Charles Kipperi juhatusel ja mängis viiulil Marianne Urke. Orelil saatis Inga Korjus ja trompetil August Liivoja.

ÜKSKÕIKSUS JA LAISKUS

Haaravas jutluses piiskop K. Raudsepp tõmbas paralleele kristliku algkiriku ja eesti pagulaskiriku rajamise vahel. Mõlemal juhul oli kandvaks aluseks usk Jumalasse ja rahva tahe töötada selleks, et kogudus oleks rajatud kindlale usulisele ja majanduslikule alusele. Jutlus oli rajatud Luuka 9:62 alusele „Igaüks, kes paneb käe adra külge ja vaatab tagasi, ei kõlba Jumalariigile". See põhimõte peaks olema aluseks ka tänapäeva koguduste tegevusele ja ühiskondliku elu korraldamisele. Edu saavutamiseks on oluline omada kindel tahe edasi minna omaksvõetud eesmärgi saavutamisel. Seda oli nendel, kes kommunismi eest põgenedes asusid sellele maale ja alustasid uut elu Jumalale lootes ja ennast ohverdades ühiste eesmärkide saavutamiseks.

Tänapäeval on rahvaid, kaasaarvatud eestlased paguluses muutunud loiuks ning laisaks. Selle tagajärjel on ajaloo kestel palju suuri kultuurrahvaid roiskunud, lagunenud ning hävitatud teiste rahvaste poolt. Eesti luteriusu kirikud on püüdnud eestlasi paguluses hoida koos. Niikaua kui rahvas käib kirikus ja kuuleb jumalasõna oma emakeeles, eesti rahvas elab edasi ka paguluses. Tühjad pingid tänasel jumalateenistusel viitavad sellele, et eestlasi on nakatanud üksköiksus ja laiskus. Miks? Miks noored tulevad kirikusse vähesel arvul. Miks perekonnad lähevad lahku ja lapsed jooksevad laiali? Miks meie rahvas on jäänud vedelaks?

Meil tuleb omaks võtta ning käia Jeesuse nõuande kohaselt. — Igaüks, kes paneb käe adra külge ja vaatab tagasi ei kõlba Jumala riigile. Meil tuleb teenida Jumalat ja oma rahvast püsivalt ning ustavalt, siis elab tema edasi.

„HOMME NÄEME KIRIKUS!"

Jumalateenistusele järgnes koosviibimine kohvilauas, kus piiskop K. Raudsepp pidas söögipalve ja hiljem selgitas eesti rahvakiriku kujunemist võimsaks, rahvast kokkuhoidvaks teguriks. Ühtlasi ta iseloomustas eesti ajakirjanduse suhtumist jumalateenistustesse ja kirikus peetud jutlustesse.

Neid puudutatakse möödaminnes mõne sõnaga, kuigi need on päevakohased ning koostatud kvalifitseeritud ettevalmistusega õpetajate poolt. Selle kõrval kirjutatakse pikalt ja laialt mõne algaja kõnet, milles vaevalt on midagi muud kui pateetilised sõnad.

Viimasel ajal näib olukord olevat muutunud ja piiskop on kord olnud kahe mehe jutu pealtkuulajaks, kus enne lahkumist viimaseiks sõnadeks on olnud: Homme näeme kirikus!

Saagu see ütelus tavaks meile kõigile, kui nädalalõpul üksteisest lahkume: Homme näeme kirikus! Kui suudame kinni pidada selles, siis jääme kindlaks usuliselt, rahvuslikult ja meid õnnistab Jumal kõigis meie ettevõtetes.

Ülevaate koguduse tegevusest möödunud 25 aasta kestel andis esimees Tiit Tralla, tõstes esile isikuid, kes selleks aega ja tööjõudu ohverdasid. Kuulati ära kogudusele aastapäevaks saadetud tervitused ja Marianne Urke mäng viiulil. Teda saatis klaveril Inga Korjus. Teadustajaks oli koguduse nõukogu liige E. Marten.

„Võitleja" toetusfondi
SÕDURIÕHTU
Laup., 27. sept. 1980 kell 7 õhtul Toronto Eesti Majas
Kavas kaastegevad: J. Billing'i tantsutrupp, prouad H. Sepp, A. Tera j.t.
LOTERII ☆ EINELAUD ☆ BAAR
Tantsuks G. Iltali kapell.
Pääsmed $6.00 saadaval Kiwi Travel ja EAK kaupluses Eesti Majas.
KÕIK TERETULNUD.

Ainult kaks päeva, 1. ja 2. novembril Eesti Majas
MAALIKUNSTNIK J. SAARNIIT'I
KUNSTINÄITUS

TORONTO EESTI SELTSI
SÜGIS-PIDU
18. oktoobril, 1980, kell 7 õhtul, Eesti Maja suures saalis.
EESKAVA ☆ TANTS ☆ BAAR ☆ LOTERII
Samal õhtul „ESTO 80" LOTO loosimine.

Cosmopolitan Opera Association esitab
Verdi „UN BALLO IN MASCHERA"
Maskiball
Orkester, ballet ja koor. Renato osas AVO KITTASK — bariton
Reedel, 3. oktoobril ja laupäeval, 4. oktoobril kell 8 õ. Ryerson Theatre, 43 Gerrad E.
Piletid saadaval Eesti Abistamiskomitees ehk tel. 445-5520

KANADA EESTI TEATER
JUUBELIETENDUS
I auhind ESTO 80 näidendite võistlusel.
„KOHTUMINE VANAS MAJAS"
Pühapäeval, 2. nov. kell 4.00 p.l. Lawrence Park Collegiate

„MEIE ELU" — „OUR LIFE" — Estonian Weekly.
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4K 2R6 — Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J., USA. Tel. (201) 262-0773.

„MEIE ELU" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada — Tel. 466-0951.

Tellimiste ja kuulutuste vastuvõtmine igal tööp., kl. 9 h. -5 p.l., esmasp. ja neljap. kl. 9 h.-8 õ. Laup. kl. 9 h.-1 p.l. Tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $27.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. USA-sse — 1 a. $29.00 6 k. $15.50, 3 k. 9.50. Ülemeremaadesse: 1 a. $33.00, 6 k. $17.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri- ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25 Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

Üksiknumber —.50¢.

Kuulutushinnad: 1 toll ühel veerul: esiküljel $4.00, tekstis $3.75, kuulutuste küljel $3.50.

TUNG ÕLI SUUNAS

Kui loodus õnnistas liivaseid ja mägiseid kõrbealasid Pärsia lahe ümber maailma suurimate õliallikatega, siis samal ajal asetas ta selle piirkonna rahva suuremasse ohtu juba muistsetest piibliaegadest peale. Ahvardava ohu suurus on aga ilmne eriti tänapäeval, kus muud õlivarud on tarvitatud ja araabia maad on ikka veel õli poolest rikkad.

Praktiliselt ongi selle piirkonna veed, Pärsia lahes ja India ookeanis täis vastaspoolte lahinglaevu, esialgu üksteisele hoiatuseks, kuid kui tarvis siis ka tõrjumiseks. Pärsia lahe kitsuses, Hormuzi juures asub Nõukogude Liidu soomusristleja juhitavate missilitega ja eskortlaevadega. India ookeanis on Moskval kümme lahinglaeva ja 16 saatelaeva.

USA on paigutanud kaks tuumarelvadega lahinglaeva India ookeani ja viiest laevast koosneva võitlusüksuse Pärsia lahte. Eemal, India ookeanis ehitab USA Diego Garcia saarel suurt merebaasi ja selle varustamine käib pidevalt. Prantsusmaal on neljateistkümnest sõjalaevast koosnev üksus India ookeanis. Ning Pärsia lahes endas on sõjalised võtmepositsioonid inglaste käes.

Need on tohutu tulejõuga merejõud, mis on koondatud ainult selleks, et hoida „tasakaalu" araabia maade õlipiirkonnas. Kuid vastaste, üheltpoolt Nõukogude Liit ja teiseltpoolt USA oma liitlastega on seal ka selleks, et kaitsta oma elulisi huvisid õlivarustuse alal. Geograafiliselt on parimas olukorras Nõukogude Liit oma saja tuhande mehega Afganistanis ja nõukogude lõunapiiri lähedusega piirkonnale. USA-l on kahesaja tuhandeline lahingüksus komplekteeritud viibimatuks tegevusse astumiseks, kuid see asub USA-s, 7000 miili eemal võimalikust konfliktist.

Praegune Iraan oma segases sisepoliitilises olukorras on sinna paigutatud nõukogude agentide ja kohalike radikaalide abiga nõukogudele lahtine maa, kuid USA-le alles ligipääsemata eksisteeriva konflikti tõttu. Teised araabia maad on erinevates poliitilistes sõiduvetes, kuid ükski neist ei taha loovutada baase USA-le, sest siis algab sama nõudmine ka Nõukogude Liidult.

Nii ongi USA silmapilgul Lähis-Idas ilma maapealse sillapeata, mis võib tekkida vaid siis, kui araablased ise seda temale pakuvad. Kuid araabia riigid viibivad ikka veel oma eriprobleemide juures Iisraeli pärast. President Carter küll algatas n.n. Camp David'i leppe Iisraeli ja Egiptuse vahel, kuid pole suutnud mõjustada leppe tegelikku täitmist. Iisraeli ei taha silmnähtavalt loobuda oma 1967. a. vallutustest Sinai poolsaarel, ei ole valmis loovutama poolt Jerusalemma araablastele ja pole valmis nõustuma iseseisva Palestiinaga oma piiril.

Vastupidiselt leppele on Iisrael asunud Sinaid asustama oma elanikonnaga hoolimata UN'i deklaratsioonidest ja USA soovidest saavutada piirkonnas rahu. Tekkinud olukord on pidevaks punase rätiku lehvitamiseks araabia maadele ja selle taga selsab USA toetus Iisraelile ja järelikult araablaste vastuseis USA-le. See, mis USA-le ja Nõukogude Liidule selles piirkonnas on õli, on araablastele Iisraeli leppimatus ja agressiivne hoiak. Nii ei ole ajalugu õnnistanud seda maad ka rahu ning läbisaamisega naabrite vahel, vaid on annud vaenu ja hävituse kaasa neilt päevilt, mil juudarahvas eelajaloolistel aegadel Egiptusest välja rändas.

Nii istuvad araablased oma õliallikate otsas, kuigi nende silmad on pööratud Iisraeli suunas. Olukord õliallikate ümber võib püsida oma status quos veel pikemaid aastaid, kui araablased oskavad ja tahavad oma kaarte õieti mängida. Raskeim kriis tuleb siis, kui üks pool (Nõukogude Liit või USA) suvatseb õlid äkkrünnakuga sisse võtta silmnähtava olukorra lagunemisel. Kuid siis võib juhtuda see, mis juhtus Koreas ja Vietnamis, kus mõlemad maad poolitati vastaste vahel, kuni Vietnam lõpuks ühendati kommunistliku poole külge. Sama võimalust nähakse õliallikate suhtes ka Pärsia lahe piirkonnas endas, kui kasutada Kuwaiti välisminister, sheik Sabah al Ahmed al Sabah sõnu. „Piirkond jaotatakse kahe näitejuhi, Nõukogude Liidu ja USA vahel, pooleks nii, et mõlemad pooled rahule jäävad".

Arvestades ajaloolisi realiteete teisest maailmasõjast peale võivad ka need sõnad prohvetlikud olla, sest see on ainunke viis, kuidas ilma verevalamiseta küsimusest üle saadakse.

V.

VÄHJAHAIGUSE VASTU VÕITLEMISE FOND
„Meie Elu" juures

„MEIE ELU" talitus 958 Broadview Ave. Torontos, võtab vastu teisi annetusi selleks. Kõik annetused kviteeritakse ja saadetakse edasi.

EESTI KIRJASTUS KANADAS

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Ave., Toronto, Ontario M4K 2R6
465-4650, 465-4659
Pank avatud: Päeval 10:00—3:00 (esmasp.—reedeni)
Ühenduses on jõud Õhtul 5:30—8:00 (esmasp. ja neljap.)
LAENUD SOODSATEL TINGIMUSTEL KAASMAALASTELE
Informatsiooni saab pangast lahtioleku aegadel.
Kõik uued laenud on laenuvõtja surma puhul kindlustatud kuni $30,000 ulatuses ja jäädava töövõimetuse puhul kindlustatud kuni $10,000 ulatuses vastavalt kindlustuse tingimustele.

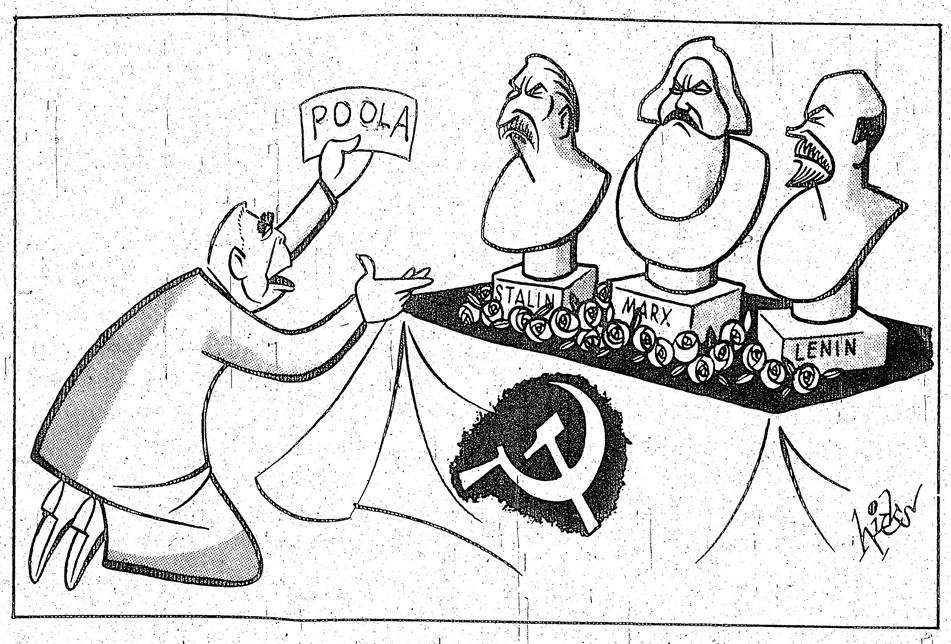

Noh, ütelge ometi midagi . . .

LUGEJA KIRJUTAB

„Meie Elu" avaldab meelsasti oma lugejate mõtteavaldusi — ka neid mis ei ühtu ajalehe seisukohtadega. Palume kirjutada kokkuvõtlikult ja lisada oma nimi ja aadress. Toimetus jätab endale õiguse lugejate kirju redigeerida ja lühendada ning mittesobivuse korral jätta avaldamata.

Sangarite ausamba paigutusest

Teise Maailmasõja legendaarsete väejuhtide nimelise ausamba püstitamine Seedriorule, mis nõudis nii mitmeid aastaid plaanitsemist ja ettevalmistusi, on nüüd teostunud. Paraku on aga samba asukoha kohta kuuldavale tulnud mõningaid eriarvamusi. Tegelikult on see ka päris mõistetav, sest arvestades Seedrioru peoväljaku avaraid võimalusi, pidi samba toimkonnal olema üpris keeruline ülesanne, leida koht, mis oleks olnud kõigile meelepärane. Soove ja ettepanekuid oli mitmeid ja sellega seoses rohkesti arutlusi ning vaidlusigi, ent valik sai olla ainult üks.

Kõrvalseisjaid võiks vast huvitada see, et samba kujundaja kunstniku soovituseks oli — pea lipumasti künka tagune, puudega ümbritsetud väike, lage koht. Päeval, mil alustati käevamistöödega, viibis kohal arvukas grupp asjaosalisi mitmetest ringkondadest, kelle enamus leidis kunstniku poolt valitud koha olevat liigselt kõrvalise, varjatud ja madalal, soisel pinnal asuva. Sealsamas avastati peoplatsi lõuna serval, langenute mälestussamba vastaspoolel asuvas seedrite reas, poolkaare kujuline avaus. Enamuse heakskiidul otsustatigi ausammas paigutada sinna.

Kahetsusväärselt oli aga ilm selle otsuse tegemise ajal sügavalt pilves, isegi vihmane. Sellises olukorras keegi ei osanud taibata, et sambast läänepool seisev suur seeder, selle päikese eest võib ära varjata. Alles avatalitusel ilmnes, et see oluline aspekt oli ja nud kahesilma vahele. Eriti, kuna kunstnik, valides mõõkade materjaliks roostevaba terase, arvatavasti eeldas sambale päikeselist kohta, et saavutada erilist efekti päikesekiirte sädelusega heledal, läikival metall...

Õieti peaks ju olema üsna lihtne seda puudust parandada varjava seedri kõrvaldamise teel. Kuid tundes Seedrioru praeguse juhtkonna konservatiivset meelsust, ei saaks selline ketserlik mõte vist küll üldse kõne allagi tulla. Siiski lootus peab jääma. Sest aeg veereb ja kui kunagi nooremad asuvad vanade asemele, võibolla nemad toovad kaasa leplikuma vaate ja arusaamise vaimu, selleks et sangarite mõõgad võiksid uhkelt särada päikesepaistes, nii nagu see oli mõeldud ja peakski olema.

A. Voode

Jaan Tõnisson viidi Venemaale

Jaan Tõnissoni saatuse kohta on eesti ajalehtedes märgitud ühtteist. Kui Hans Pöögelman oma teoses (Tallinn 1980) eksib Jaan Tõnissoni sünniajas, nõnda võib see olla ka tema surmaajaga. (1942 ?).

Sageli on esinenud küsimusi, kas Jaan Tõnisson hävitati Eestis või viidi Venemaale. Järgnevad märkmed ehk aitavad seda mõnevõrra selgitada.

Viimaseil Saksa okupatsiooni aastail töötasin Tallinnas ja elasin linna läheduses Järvel.

See juhtus 2. sept. 1943 Nõmme-Tallinna rongil, kus mul oli meeldiv üllatus kohtuda Jüri Tõnissoniga, Jaan Tõnissoni noorema vennaga. Olime pikki aastaid Tartus, Suurturul justkui kolleegid, tema „Erika" seemnevilja, mina „Postimehe" rmkpl. ärijuhina. Kuid mitu aastat polnud meie enam üksteist näinud.

AKTUAALSEL TEEMAL

POOLA TÖÖLISTEL ON EES RASKED AJAD

Vabad ametiühingud Moskva kommunistlikus terrorisüsteemis on täiesti ettekujutamatud. Kuna vabad ametiühingud lubati tingimusega, et need peavad mahtuma praegusesse kommunistlikku võimukorda, siis on valitsusel ja kommunistlikul parteil käes tugevad trumbid, et antud lubadusi tagasi võtta ja on isegi võimalk, et algab uuenduste taotlejate jälitamine ja vangistamine. Sellele viitavad uue range liini kommunistist peaminstr W. Kania kõned, nagu oleks rahvavaenlased ja välismaised agendid töölisi üles ässitanud ja nagu oleks vabad ametiühingud Poola riigile ja rahvale kahjulikud. Kommunistlikus parteis toimuvad suured puhastused.

Vaatamata Poola tööliste suurtele võitudele ja Poola valitsuse lubadustele, et töölised saavad vabad ja sõltumatud ametiühingud ja mitmed muud soodustused, ei ole kriis kaugeltki veel lõppenud. Praegu käib heitlus Varssavi ja Moskva vahel. See on ohtlik mäng.

Kremli seltsimehed ei saa lubada Poola töölistele erilisi kommunistlikus süsteemis tundmatuid ja võimatuid konsessioone — vabu ametiühinguid, streigiõigust, tsensuuri pehmendamist ja katoliku kiriku jumalateenistusi igal pühapäeval. Moskva püüab poolakatele teha selgeks, et need konsessioonid ohustavad otseselt kommunistliku partei kontrolli ja Poola, Kremli orjaimpeeriumi südames, ohustab Moskva kommunismi stabiilsust. Kogu Ida-Euroopa olevat Poola tööliste rahutuste tõttu ohustatud. Kuid nähtavasti ei sekku N. Liit oma sõjaväegedega ja asja püütakse sirgeks ajada samade vahenditega, nagu toimiti Gomulka lahkumisel ja Giereki peaministriks tulles. Aegamööda nihutatakse asjad jälle vanale joonele tagasi.

Poola majandus.

RISKANTNE MANG

Moskva korraldas uue parteibossi Wladimir Kania kaudu, et töölised lõpetasid streigi ja asusid oma töökohtadele. W. Kania määrati ametisse 5. septembril, asendades Ed. Gierekit, kes oli saanud südameataki. Keegi ei tea, kas poliitilise või füüsilise ataki. Nähtavasti taheti sellega näidata, et teda ei tulnud patuoinana kõrvaldada. W. Kania juhtis endises valitsuses armeed ja julgeolekuteenistust, mis näitab, et ta on paras mees selleks, et Soveti strateegiat ellu viia.

Venelased teavad, et W. Kania peab mängima väga riskantset mängu. Lubatud uuenduste tagasivõtmine põhjustab rahutusi ja vägivalda. Järgneb uus streik ja juba palju tõsisem. Ei Poola valitsus ega ka Kreml ei saa ignoreerida tööliste suuri streike, mis paralüseerivad kogu Poola majandust. Poola streigijuhtidel ja vabade ametiühingute organiseerijatel seisavad ees väga rasked päevad.

Senini on streigijuhid ja vabade ametiühingute organiseerijad manööverdanud väga ettevaatlikult, et mitte anda põhjust Moskvale oma sõjajõududega sekkumiseks. Nad nõustusid, et uued ametiühingud tunnustavad kommunistlikku parteid, kui juhtivat võimu Poolas. Ei kahjustata praegust korda rahvusvahelisel areenil.

Uute tööliste organisatsioonide juhid teavad, et neile vaadatakse, kui rivaliseerivale jõule kommunistliku partei kõrval. Juba nende lubaduste andmisel kommunistliku partei keskkomitee märkis, et uued vabad ametiühingud sisaldavad endas poliitiliselt opositsiooni kommunistlikule parteile, mida kommunistliku korra juures ei saa olla. Vabad ametiühingud õõnestavad kommunismi ühtlust nii Euroopas, kui kogu maailmas.

PARTEI ON TUGEV

Üks Poola kommunistlik tegelane seletas välisajakirjanikele, et teie ei kujuta ette, kui tugev õieti on kommunistlik partei. Siis kui sajad tuhanded töölised streigivad ja kogu maailma ajakirjanduse silmad lasuvad Poola sündmustel, on kerge saavutada oma nõudmiste täitmise lubadust. Kuid siis, kui streigid on lõppenud ja ajad rahunenud on ametiühingute organiseerijatel võimatu neid saavutusi realiseerida. Kuid on ka arvamisi, et Poola kommunistliku partei juhid taotlevad vähemalt esialgul tihedat koostööd uute ametiühingute organiseerijatega. Püütakse nende abil tõsta töödistsipliini ja tööde kvaliteeti. Nad loodavad, et uute ametiühingute abil on võimalik vähendada tööltpuudumisi jne.

Valitsus on püüdnud töölisi rahustada sellega, et kommunistlikus juhtkonnas ja valitsuse poolt kontrollitud ametiühingute tegelaste ridades on võetud ette suuri puhastusi. On selgunud korruptiivseid nähtusi Ed. Giereki ametkonnas. Poola valitsuse poolt kontrollitud ajakirjandus teatab, et on käimas Poola kommunistlikus parteis ulatuslikud puhastused.

Samal ajal areneb plahvatama panev olukord mitmetes tööstuskeskustes. Varssavis ja eriti Kielces on tehtud tööliste takistusi vabade ametiühingute moodustamisel ja mitmes ettevõttes töölised streigivad. Meremehed Baltimere sadamalinnades ei tunnusta valitsuse poolt kontrollitud ametiühinguid ja on moodustanud oma ametiühingud. Katoliku kirik on hakanud oma püha-päevahommikusi messe raadio kaudu ülekandma üle kogu Poola. Mida valitsus ja töölised ühiselt nõuavad on ulatuslikud majanduslikud reformid.

Samal ajal tehakse Moskvas kõva häält ja süüdistatakse USA-d, eriti ametiühinguid Poola ametiühingute rahalises toetamises. Märgitakse, et välismaised agendid kihutavad töölisi üles.

Need on selged märgid, et konsessioone lubati, et pidurdada Poola streikide laienemist naabermaadesse. Kuid Poola uuendustega pole lepitud. Vaatlejad ei usu, et Kreml on leppinud Poolale eri staatuse andmisega.

AJK

Et aega oli vaid mõned minutid, esitasin peagi küsimuse, kas on temal mingeid lähemaid teateid tema venna Jaani saatusest.

Ta vastas siira otsekohesusega, et on asja selgitamiseks kõik võimaliku teinud, kuid tulemused on vähesed. Ainsa usaldusväärse pidepunktina ta märkis, et Jaan küüditati sellel suurel küüditamise õhtul (14. juunil 1941) Narva kaudu Venemaale. Seda on temale kinnitanud temale usaldusväärne Narva raudteejaama ametnik, kes on näinud ja kohe ära tundnud Jaan Tõnissoni Venemaale väljuva rongi vagunis läbi praokil olevate aknakardinate.

Meie rong peatus, surusime kätt, hiljem pole ma Jürit enam näinud.

Herbert Michelson

URHO KEKKONEN:

Piiratud tuumarelvasõda meeletu mõte

HELSINGI (M. E.) — Soome president Urho Kekkonen sai 80-aastaseks. Just juubeli künnisel ilmus tema sulest raamat tiitliga „Tamminiemi", kus ta kordab 1978. a. avaldatud mõtet, et „Põhjamaad peaks omavahel hakkama nõupidama koos asjaomaste suurriikidega relvakontrolli üle." Sihiks peaks olema eriline Põhjamaid puudutav sobimus, mis nii täielikult kui võimalik isoleeriks Põhjamaad/ üldisest tuumastrateegist ning eriti uue tuumatehnoloogia mõjust. „Tamminiemi" (nimi on majast, kus Kekkonen elab) põhineb presidendi varasematele kirjutustele, kõnedele ja ülestähendustele. Autori arvates nn. piiratud tuumarelvasõda tähendab vaid aatomisõja euroopastumist, millel mõjust Põhjamaad kõrvale ei jää. Kekkonen mainib ka, et mida stabiilsemad on Soome ja N. Liidu suhted, seda varjatum on ka Rootsi ja kogu Põhjala positsioon. Ta kardab, et ükskord muu osa Põhjalast selle unustab mis oleks suureks ohuks tulevikus.

Kas Tallinna turismbüroo boikoteeris olümpiaregattat?

Turismivoldik „Tallinn juulis", inglise ja soome keeltes läheb küll linnast välja Pirita varemetesse kontserti kuulama kuid samas asetleidvat olümpiaregattat ei nimetata kusagil. Ju vist turiste sinna lähedale ei lastud, või ei tahetud. Ka laulupidu teatatakse ingliskeelses osas mitte kontsertide all, vaid näituste grupi lõpus lausega „Teie olete teretulnud . . ." Soomekeelsel leheküljel on laulupidu mainitud väikse kirjaga kontsertide hulgas.

Ingliskeelset lehekülge ehib märk mis vist sümboliseerib 40-aastast okupeerimist ja 1655. a. maja kelp tuulelipuga mida võiks õigusega lugeda pooles mastis olevana. Soomekeelsel küljel on erinev pilt ja „juubeli" embleemi ei ole.

Hiina uus juht taotleb koostööd Läänega

Hiljuti nimetas Hiina Rahvakongress kunagi põlatud ja väljapuhastatud 61 aastase Zhao Ziyangi ümberkorraldatud Hiina peaministriks. Sellega tahetakse vältida uusi sisemisi raskusi. Zhao on Hiina praeguse kõige võimsama mehe Dengi poolt valitud poliitik. Uue peaministri sihiks on tihedama koostöö taotlemine USA-ga, Hiina armee moderniseerimine. Eriti rõhk on asetatud Hiina majandusele. Zhao jagab võimu teise Dengi poolt soovitatud poliitiku Hu Yaobangiga, kes on Hiina kommunistliku partei peasekretäriks.

Nende ümberkorraldustega lõpeb Mao Tse-tungi surmajärgne ajastu, sest Hua Guo-feng, kes sai Mao surmajärele peaministriks ja ajas Mao poliitikat pidi taanduma. Uus peaminister rakendas suure eduga Hiina suuremas provintsis marksistlikku plaanimajandust koos vaba ettevõtlikkusega. Ta andis töölistele preemiaid ja talupoegadele neilt konfiskeeritud maid tagasi, et elustada põllumajandust. Ta eelistab administraatoreid ja tehnikuid parteimeestele, kelle asjatundmine on sageli küsitav. Nagu Deng nii puhastati välja Zhao Mao kultuurrevolutsiooni päevil ja heideti parteist välja.

Eesti Sihtkapital Kanadas
Annetused ja testamendi-pärandused on tulumaksuvabad.
Annetaja soovid täidetakse.
EESTI MAJA, 958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
K. Päts — 1918.

Nädalakroonika

VENELASTE VÕIDUJOOKS BAASIDE KINDLUSTAMISEKS INDIA OOKEANIS

Venelased on esikohal võidujooksus laevastiku baaside saamiseks India ookeanis ja nad on praegu olukorras, kus võivad sulgeda laevaliikluse Kesk-Idast läände.

Olukord on muutunud nii kriitiliseks, et USA sõjajõudude juhid soovivad paigutada osa oma laevastikust Lõuna-Aafrika sadamasse Simonstowni, mida neile ka lahkesti lubatakse. Takistuseks on ainult poliitiline olukord, kuna Lõuna-Aafrika on hukka mõistetud rassipoliitika pärast. Isegi nüüd kus Vene ülemvõimu on tunda nii tähtsal mereteel ja venelastel on seal 32 laeva ja rida varustusadamaid, kõhkleb USA valitsus.

USA admiralid ootavad Ronald Reagani presidendiks saamist, sest nende arvates on tema nõusolekut kergem saada kui praeguse presidendi oma. Lõuna-Aafrika vabariik on ka pakkunud oma sadamate kasutamist Põhja-Atlandi kaitseorganisatsioonile, kuid ka sellega ühinenud riigid ei julge end siduda rassistliku riigiga.

Granaadiviskajaga tulistati San Salvadoris USA konsulaati kommunistlikkude terroristide poolt lähedalasuva tühja maja katuselt. Kannatada sai üks büroo ja saatkonna hoone katus. Inimõnnetusi ei olnud.

Senaator Robert Kennedy mõrvaril Sirhan Sirhanil on võimalus vabaneda varem last kolme aasta pärast. Järjekordselt lühendati tema vanglakaristust nelja kuu võrra hea ülalpidamise pärast. Kui ta ka edaspidi on eeskujulik vang, vabaneb ta vanglast 1983 aastal, seega 12 aastat pärast Robert Kennedy mõrvamist.

Poolas kohtusid 300 tööliste esindajat esimest korda, et moodustada iseseisev ametiühing. Koosolijad esindasid 35 tööliste eriorganisatsiooni. Streikide lõpetamise üheks tingimuseks oli iseseisva ametiühingu moodustamise lubadus kommunistliku Poola valitsuse poolt.

Ameerika presidendi J. Carteri noorem vend Billy müüb venna ametisseastumise tseremoonia mälestusesemeid, nagu postkaardid, postmargid ja muud. Küsitav hind on $150.— tükist. Selle kaubanduse ala eriteadlased aga hindavad nende väärtust vaid mõnele dollarile. Billy üteluse järgi on tal mälestusesemeid müügiks umbes 50.000. Ta keeldus ütlemast, mis hinnaga need on ostetud, kuid märkis, et müük toimub tema sõbra Randi Colemani juhatusel.

Lõuna-Korea valitsus ei pööra tähelepanu Kanada, USA ja Jaapani valitsuse protestidele ja ei muuda dissidendi Kim Dae Yungi surmaotsust. Ta mõisteti poomissurma Korea valitsuse kukutamise katse eest.

Türgis sai surma politsei ja kommunistlike terroristide vahel toimunud tulevahetuses tuntum kommunistide juhtiv tegelane Yumutarci. Yumutarci oli vangistatud mõrvas süüdistatuna ja viidi politsei poolt sündmuskohale juurdluse toimetamiseks. Vasakpoolsed avasid tule politseile kavatsusega vabastada oma juhti.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni võeti vastu 154-jas liige. Selleks on 110.000 elanikuga St. Vincent and Grenadines, mis hiljuti kuulutas end iseseisvaks.

Kuuba valitsus hoiatas lennukite ülevõtjaid, et senine pehme hoiak õhupiraatide vastu lõpetatakse ja need saadetakse tagasi Ameerika Ühendriikidesse kohtulikule vastutusele võtmiseks. Nüüd on Kuuba oma hoiatust tõsiselt võtnud ja andis üle esimesed kaks õhupiraati USA valitsusele. Need toodi ära USA valitsuse lennukiga. Seega võimaldati neile tasuta edasi tagasi lend.

Iraani välisminister Ghotbzadeh'i arvates otsustatakse ameerika pantvangide saatus enne 4. novembrit. Tema soovitusel tuleb see teha nii peatselt kui võimalik ja enne Ameerika presidendi valimisi. Iraanis kardetakse R. Reagani võimuletulekut ja pantvangide vabastamisega saab kindlustada J. Carteri tagasi valimist. Teheranist saabunud andmete kohaselt kavatsetakse seal siiski jaotada pantvangid kahte gruppi — poliitilised kurjategijad ja salakuulajad. Viimast gruppi tahetakse karistada Iraanis.

Minister Grossman soovib „Lada" impordi lõpetamist

TORONTO — Tööstus- ja turisminister Larry Grossman pöördus föderaalvalitsuse poole sooviga, et koheselt keelataks Nõukogude Liidus valmistatud „Lada" autode sissevedu. Asjases usutluses min. Grossmann ütles, et sovetid müüvad dumpinguhinnaga Kanada turul, ohustades nii Ontario autotööstust kui töölisi.

„Meie ei peaks ootama kuni tuhanded töökohad kaovad ja „Lada" on end turul sisse töötanud, ennekui tegutseme. „Ladat" müüakse Kanadas 4.288 dollari eest, seega 300—400 dollari võrra vähem kui Põhja-Ameerika väikeautod „sub-compacts".

Inimesed küsivad, kas on mõeldav, et sovetid, kes ei ole tuntud oma produktiivsuse poolest, on võimelised tootma autot märgatavalt odavamalt kui Põhja-Ameerika. Kommunistliku korra juures ütleb valitsus töölistele kus nad peavad töötama, kui palju ja kui kaua. Toormaterjalide hind on määratud just nii nagu valitsus soovib. Ja hinnad on seatud tasemele mis võimaldab nende produkte müüa välisturgudel. On kindel, kui N. Liidul lubatakse müüa dumpinguhinnaga sõidukeid siin maal, siis sel olukorral pole lõppu. Lihtsalt — venelased teevad dumpingut ja see tuleb lõpetada", ütles minister Grossman.

Madriidis . . .

(Algus esiküljel)

kat rakendatakse järjekindlalt ja süstemaatiliselt. Seetõttu on eestlaste osatähtsus langenud 1939. a. 88 protsendilt ligi 60 protsendile. Seesugune rahvastiku koosseisu muutmine viib suurde hädaohtu eesti rahvuse olemasolu.

EKN juhib Kanada valitsuse tähelepanu asjaolule, et Nõukogude Liidu rahvastikupoliitika Eestis on otseses vastuolus rahvusvahelise õiguse põhimõtetega, nagu see on kindlaks määratud rahvamõrva vältimise konventsioonis ja Üldises Inimõiguste Deklaratsioonis, ja ka vastuolus Helsingi deklaratsiooni VII ja VIII põhimõttega.

Olukorra näitena märgitakse esildises, et Eestis on 1. septembrist 1980 rakendatud Nõukogude Liidu haridusministeeriumi määrus nr. 137, 18. juulist 1978, millega vene keel on sunduslikuks õppeaineks juba eelkooliealistele lastele nende asutustes. On seepärast elulise tähtsusega, et rahvusliku identsuse säilitamise probleem Nõukogude aladel võetakse Kanada delegatsiooni poolt konverentsil ülesse ja et kogu küsimus võetakse täielikul vaatluse alla.

TAGAKIUSAMINE LÕPETADA

Esildise kolmandas osas käsitatakse poliitiliste vangide ja dissidentide küsimust Eestis. Rõhutatake, et viimase aasta jooksul on Eestis arreteeritud ning lühemaks või pikemaks ajaks sunnitööle mõistetud paarkümmend inimõiguste eest võitlejat. Nende kodusid on läbi otsitud, neid on üle kuulatud ja töökohtadelt vallandatud. Eriti käsitatakse Mart Nikluse tagakiusamist ja vangistamist ja tuuakse nimeliselt ette teised vangistatud või tagakiusatud: Jüri Kukk, Endel Ratas, Enn Tarto, Erik Udam, Eesti lipu heiskamise pärast vangistatud Raivo Hermlin, Vello Sõstar, Alev Tiitson, Viljo Vilba j.t. Ka vaevlevad vene sunnitöölaagreis paljud varem vangi mõistetud. Seesugusele poliitilisele tagakiusamisele tuleb Madridi konverentsil täit tähelepanu pöörata ja nõuda selle lõpetamist.

Rohelised baretid Järvemetsa laagris

USA eliitvägede Special Forces ühingu New Jerseys asuva osakonna koosseisust oli äsja üle saja liikme kogunenud oma neljandaks nädalalõpuks eesti skautlike noorte laagrisse Lakewoodi lähistel. Sellele, koos perekonnaliikmetega veedetavale piknikule on antud nimetus Octoberfest. SF-meestele meeldib eesti noorte laagriala, kus ka suplemise võimalus, erilise vaimustusega aga kasutatakse laagri leilisauna.

Iga kord kui osavõtjad kohale on saabunud, toimub lühike avatseremoonia laagri metsakiriku juures. Ka tänavu mälestasid nad samas asuva mälestussamba juures Koreas, Vietnamis ja Hindo-Hiinas USA armee koosseisus langenud eesti noori mehi. Neist on teadaoleva seitsme nimed raiutud monumendi plaadile. Mõnedel andmetel on olnud aga langenuid enam, mida selgitatakse. Metsakiriku puust suurele ristile seoti sama tseremoonia ajal pikk kollane pael, mille kestel palvetati Iraanis pantvangis olevate ameeriklaste eest. Nädalalõpu avatseremoonia ajal viibisid seal ka ERKU esimees J. Simonson ja juhatusliige K. Karu j.t. eestlasi. SF ühingu osakonnas on aga eestlasist juhtivalt tegev Priit Parming. Tseremooniaprogrammi kuulusid ka liikmetest langevarjurite demonstratsioonhüpped lähedal asuvas Fort Dixi sõjaväelaagris ja Eatontownist kohale tulnud orkestri esinemine koos lippurite kolonniaga. Laagris viibisid osavõtjad kokku neljal päeval. Sõnumeid ja pilte ilmus sellest ka ameerika pressis.

EESTIPÄRANE TANTSUMUUSIKA KAUATUNTUD
HEINO ARRO'LT
Teie pidutsemistele. Ühe, kahe või kolme mehelises koosseisus. MÕÕDUKAD HINNAD.
Tel. 699-8287

KAI KÄÄRID'i BALLETIKOOL
3. tegevusaasta algab kolmapäeval, 8. oktoobril
Eesti Maja väikeses saalis.
— Fitness — Karaktertants — Ballet — Jazz —
Registreerimine on Eesti Maja väikeses saalis kolmapäeval, 1. oktoobril kl. 7—9 õ. Informatsiooniks helistada tel. 225-5595.

Ed. Broadbent:

„MINU IMETLUS JA TUNNUSTUS KUULUB POOLA RAHVALE"

Kanada NDP liider Ed. Broadbent sattus olema Poolas, kui puhkes tööliste streik Gdanskis. Streik kujunes mõne päevaga üldiseks streigiks ning võttis sellise ulatuse, et kommunistlik diktatuur pidi hakkama arvestama tööliste nõudmisi. Oma tähelepanekutest Poolas Ed. Broadbent jutustas ajakirjanikele Torontos, 15. sept.

Ed. Broadbent viibis Poolas 8 päeva kui tööliste streik oli oma haripunktil. Ametliku külalisena Poolas ta hoidus külastamast Gdanskit, kus asus streigi juhtimise keskus. Tal oli olnud siiski küllaldaselt kokkupuuteid tavaliste elanikega, töölistega vähemates keskuste, valitsuse ja partei juhtivate isikutega, et üldmuljet saada. Ta märkis, et tööliste streik Gdanskis, kuigi see näis puhkevat ootamatult, oli hästi ettevalmistatud ja hästi juhitud. Juhtideks olid andekad ning kaalukad intellektuaalid, kes kohalikku olukorda häsi tundsid, tööliste nõudmised oskasid hoida põhiseaduse piirides, võimu ülevõtmist ei taotlenud, ühiskondlikku vara ei hävitanud. See hoidis ära, et valitsusel ei olnud põhjust sõjavägе välja kutsuda streigi lõpetamiseks. Samuti ei andnud see põhjust N. Liidule oma väeosade saatmiseks Poolasse, et sealset valitsust abistada. Streikijad käitusid distsiplineeritult ja nende juhid olid kindlad oma nõudmistes.

Rahva sümpaatia kuulus streikivatele töölistele. Jutuajamistest valitsuse ja partei juhtivate tegelastega oli selgunud, et nad teatud määral lugesid tööliste nõudmised õigustatuiks ja näisid olevat veenduhud sellest, et N. Liidu eeskujul Poolas kehtestatud kommunistlik diktatuur, ei ole pikema aja kestel vastuvõetav poola rahvale.

Pärast kokkuleppe sõlmimist valitsuse esindajatega, streik loeti lõpetatuks ja töölisi kutsuti oma tööd jätkama, kindlas usus, et valitsus oma lubadustest kinni peab. Ajakirjanikelt esitati küsimusi, kas Broadbent usub, et valitsus töölistega sõlmitud kokkulepet peab. Viimane arvas, et Poola töölised hoiavad kokku ja juhul, kui valitsus sõlmitud kokkuleppest kinni ei pea, siis kindlasti tõuseb sellne torm, millele valitsus vaevalt suudab vastu pidada.

JOHN E. SOOSAAR, C.A.
Chartered Accountant
Suite 600, 55 University Ave., Toronto, Ontario, M5J 2H7
Tel. 862-7115

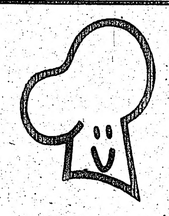
finn taste BAKERY
7 Grantbrook Ave. (Finch Plaza)
(Finchi nurgal, Bathursti ja Yonge vahel)
TELEFON 225-0824
Pagariäri neile, kel on peen maitse
Äri avatud: teisip., kolmap., neljap. 9—6, reedel 9—7, laup. 9—4.
(Esmaspäeviti suletud)

Läti äri
Downtown Wools Arts & Crafts
9 Queen St. E. Toronto (Yonge juures) — Tel. 368-5011
Meil on rikkalikus valikus importeeritud lõngu. Sobivad varrastel ja kangastelgedel kudumiseks, põimimiseks, heegeldamiseks, tikkimiseks ja sõlmimiseks (macrame).
SKANDINAAVIAST HUVITAVAID MATERJALE. KÄSITÖÖKS MUSTRIGA ☆ Kanvaa mitmes värvis ☆ SOODSAD HINNAD.
Avatud: esmasp.,—kolmap. 9—6, neljap., reedel 9—8, laup. 9.30—4.
Meie teine äri: 674 Broadview Ave. Tor. — Tel. 469-2005, kell 3—5 p.l.

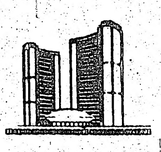
TORONTO LINNA
TEADE JÄÄTMETE ÄRAVIIMISE KOHTA
Lõikuspüha — esmaspäeval, 13. oktoobril 1980.
Esmaspäeval, 13. oktoobril, 1980 ei ole jäätmete äraviimist.
Regulaarne esmaspäevane äraviimine toimub teisipäeval.
Regulaarne teisipäevane äraviimine toimub kolmapäeval.
Kolmapäeval, 15. oktoobrl AJALEHTEDE ja suurte esemete (külmutuskapid, diivanid, madratsid, aiapraht jne.) äraviimist ei ole.
Kolmapäeval, 22. oktoobril toimub suurte esemete äraviimine:
Meeldetuletus: Torontos on 17 klaaspurkide ja metallpurkide ümbertöötamise depood. Lähemaks informatsiooniks helistada tel. 367-7742.
R. M. BREMNER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

NÕUKOGUDE INIMENE ON ÄRKAMAS

Nõukogude inimese elu ja tegevuse on toonud lähema vaatluse alla Poola rahva rahulolematuse avaldamine kommunistlikule korrale ulatuslike streikidega. Nõukogude inimene ei ole see, mida Lenin hakkas kasvatama pärast Oktoobrirevolutsiooni. Ta on ärkamas, nagu kirjeldavad välismaa ajakirjanikud, kellel on olnud võimalusi tutvuneda nõukogude inimese eluga ja dissidendid nende oma ridadest.

Haarates võimu Oktoobrirevolutsiooniga hakkas Lenin organiseerima Venemaal nõukogude korda ja kasvatama uut inimest — nõukogude inimest, kes oleks omakasupüüdmatu ja pühendaks oma elu inimkonna parema tuleviku kujundamiseks. Leninni arvates konfliktid ühiskondlikus elus olenevad halvast varade jaotusest ja inimese eksploateerimisest inimese poolt. Tema arvates nõukogude kord kõrvaldab selle pahe ja ühe generatsiooni kestel ta lubas kasvatada uue inimese — nõukogude inimese, kes oleks aus ning omakasupüüdmatu.

„Los Angeles Times'i" kaastööline Dan Fisher, kes kolm aastat elas N. Liidus ja tutvunes nõukogude inimese eluga, märgib, et N. Liidu juhtide püüe kasvatada mingit uut, nõukogude inimest on jäänud utoopiaks ja nemad ise ei usu sellesse enam, kuigi nad sellest rutiinipäraselt räägivad. Nõukogude kord, mida seninähtamatu terrori abil alal hoitakse, on muutnud sealse inimese raskelt mõistetavaks. Ta on enesesse tõmbunud ja ei usalda kedagi. Aleksander Bukovski iseloomustuse kohaselt ta mõtleb ühte, räägib teisiti ja teotseb kolmandal viisil. Ta ei ole kaugeltki see keda hakati kasvatama. Kolm generatsiooni on kasvanud üles Nõukogude korra juures ja praegune generatsioon ei mõtle kuidas inimkonna elu parandada vaid tegeleb sellega kuidas enese ja oma perekonnaelu vajadusi paremini rahuldada. Nõukogude inimene on hakanud mõtlema, oma mõtteid selle kohaselt avaldama ja vastavalt tegutsema. Ta omab teatud julgust nõukogude korra kritiseerimiseks, mis Stalini ajal oli raskelt karistatav riiklik kuritegu. Kõik, kes julgesid teisiti mõtelda, rääkida ja midagi nõuda likvideeriti või saadeti Siberi sunnitöölaagritesse.

Tavaline nõukogude inimene peab suu ja näiliselt ei reageeri sellistele nähetele, nagu kaupade ostmisele dollaripoest soodustatud hindadega, kommunistliku partei liikmete erilistele õigustele ja propagandalisele teatele, et tsensur N. Liidus on kõige demokraatlikum kogu maailmas. Elatakse lihtsalt eeskirjade ja partei nõuete kohaselt. Seda teevad ka partei liikmed ja vaevalt leidub idealistlikke kommuniste, kes jätavad arvestamata tegeliku elu nõuded ja mõtlevad utoopilisele kommunistlikule korrale. Noorkommunistlikud ühingud ka kommunistlik partei on nüüd lihtsalt organisatsioonid kuhu tuleb katsuda sisse pääseda, et olla kvalifitseeritud kõrgkooli pääsemiseks või administratsioonis paremale kohale määramiseks.

Iseloomustav selle kohta on ühe propagandisti ütelus pärast koosolekut ühele küsijale koosolekul: „Minu kohus on teile ette lugeda, mis partei poolt on kirja pandud: teie kohus on kuulata ja koosolekut mitte segada".

SILMAKIRJALIKKUS

Nõukogude inimene õpib varakult, et see, mida räägitakse kodus ei ole rääkimiseks tänaval. Ta on teadlik ning võib sageli näha, et partei ja administratsiooni liikmed kasutavad kurjasti oma õigust, valetavad ja varastavad. Töötav rahvas on sunnitud tegema sama, kuna töötasu ei ole vastav tarbeainete hindadele. Tulemuseks on see, et kõik, kellel on võimalusi varastavad ühiskondlikku vara, eluliste vajaduste rahuldamiseks. See, kes ei avalda initsiatiivi oma olukorra parandamiseks, elab nõukogude inimese elu. Ta saab tasuta keskmise hariduse ja arstiabi, mingisuguse peavarju, töökoha ja normeeritud palga. See on elu, mis ei ole kuidagi võrreldav Läänes elava inimese eluga, kuid siiski elu. Ta peab täitma oma normid, käima koosolekul, plaksutama ja tõstma kätt, kui see on vajalik. Ta peab olema rahul sellega, mis valitsus annab ning hoiduma läänelike vabaduste taotlemisest, mis tähendab nõukogude mõttes korralagedust. Nõukogude inimene, mõeldes selle all venelast, näib leppivat kommunistliku korraga, kui administratsioon vähegi antud lubadusi täidaks. Sellest sageli ei suudeta kinni pidada ja tavaliseks nähteks on puudus toitainetest ning tarbekaupadest, mis ajab inimesed mustale turule, kus normihindade asemel tuleb maksta mitu korda rohkem. Töötav rahvas on alalises rahalises puuduses ja rahuolematu kehtiva korraga.

LÄÄS ON MAAILM

Kuni II Maailmasõja alguseni nõukogude inimene oli tugevasti eraldatud vabast maailmast. Lakkamatu kommunistliku propaganda tõttu ta kartis imperialismi, kapitalismi ja inimese eksploateerimist inimese poolt Ameerikas. Sõja ajal olukord muutus ja nõukogude inimene sai teistsuguse ettekujutuse rahvastest ja nende elust Läänes. Hakati jäljendama läänelikku elulaadi, kandma jeane, kuulama rokk muusikat ja kasutama kõike muud läänelikku.

Pärast Stalini surma nõukogude inimene hakkas vabamalt mõtlema ning kommunistlikku korda kritiseerima, kuna veenduti et see kunagi ei paranda töötava rahva elu N. Liidus. Ilmusid esimesed dissidendid ja töölised korraldasid vähemaid streike, nõudes paremat töötasu ning toitainetega varustamist suuremal määral. Dissidentlik vene kirjanik Vasily Aksyonov kirjutab: „Meie rahvas on elanud kolm generatsiooni kõige hirmsama diktatuuri all. Nüüd on algamas uus periood, kus kujuneb välja uus nõukogude inimene ja kujundab N. Liidus uue ühiskondliku korra.

POOLA TÖÖLISED NÄITAVAD TEED

Kommunistlik diktatuur Poolas ei ole kunagi kujunenud selliseks kui N. Liidus. Poola tööline on vähem kartlik ning säilitanud oma mõtlemisvõime. Ta on algusest peale kritiseerinud kommunistlikku korda, nõudnud sotsiaalseid reforme ja korraldanud streike, kuigi need on veriselt maha surutud. Poolas on tõusnud esile suhteliselt rohkem dissidente kui N. Liidus. Nad on julgemad jatoetavad töötavat rahvast. See võimaldas kiiresti organiseerida toetuse Gdanski streikivatele töölistele mõned nädalad tagasi ja paisutada streik niivõrd suureks, et valitsus pidi tööliste nõudmistele järele andma. N. Liidu töötav rahvas on sellest teadlik ja nähtavasti võtab kord omaks sama taktika. Ta on ärkamas, nagu kirjanik Aksyonov ennustab.

A. N.

Arstiabi N. Liidus on hirmuäratav

Altkäemaksu võtmine, korruptsioon ja arstide oskamatus iseloomustavad tänapäeval arstiabi korraldust Nõukogude Liidus. Sellise hinnangu andis hiljuti dr. Vladimir Golyakhovsky, kes oli operatsiooniosakonna juhatajaks ühes Moskva haiglas ja tuli USA-sse 1978. a.

Esiteks märkis dr. Golyakhovsky, et kuigi N. Liit on sotsialistlik maa, arstiabi ei ole kaugeltki tasuta. Patsiendil tuleb maksta haiglas oma toidu eest ja rentida endale haigla tekk ja lina. Samuti tuleb maksta arstirohtude eest, sest haiglal tavaliselt neid ei ole. Neid tuleb osta kusagilt mujalt. Lõpuks tuleb haigel maksta õdedele ja arstidele, et saadaüldse korralikku hoolitsust ja järelvalvet. Lastehaiglas tuleb vanematel käia ruume koristamas ja põrandaid pesemas.

Haigla personali ja arstide tööpäevad on pikad. Selle tõttu nad on tihti apaatsed ja korruptiivsed. Noore arsti esimeseks palgaks on 165 rubla kuus. Iga 5-e aasta pärast tõstetakse palka 15 rubla võrra. Tal tuleks teenida 90 aastat, et saada USA algava bussijuhi palka.

Arstid on sunnitud võtma altkäemaksu. Arst omalt poolt ka peab altkäemaksu maksma, et haigla administratsioon ta tööle võtaks. Üliõpilastel tuleb maksta altkäemaksu, et ta ülikooli vastu võetakse ja et ta ülikooli saaks lõpetada. Üliõpilane, kellel on raha, võib ülikooli lõpetada ilma, et ta üldse midagi õpiks. 20% arstteaduskonna üliõpilastest lõpetavad ülikooli ilma põhilise arstiteadusliku hariduseta.

Dr. Golyakhovsky hinnangu kohaselt N. Liidu tervishoiuvalitsuse administratsioon on korruptne, mitte kompetentne, arrogantne ja hoolimatu. Kõige selle tõttu arstiabi korraldus N. Liidus on taga USA omast 25 või 50 aastat.

Moskva raskused tatarlastega

Teise maailmasõja ajal küüditati Stalini käsul Krimmi tatarlased oma sealsetest elukohtadest enamikus 2000 miili eemale Usbekistani. Krimmi tatarlased on moslemi usku ja seoses Iraani kriisiga on nad saanud uut hoogu ja nõuavad, et nad lubatakse tagasi Krimmi oma kodukohtadesse. Neid on järel praegu ainult poolt miljonit. Kuid nende küsimus on kõige jämedam inimõiguste rikkumine. Üksikud perekonnad on tagasi läinud, kuid miilits on nad vangistanud ja saatnud tagasi Usbekistani. Krimmi tatarlased kaebavad, et Moskva valitsus hävitab nende keele ja kultuuri, kuna on keelatud trükkida tatarikeelseid trükiseid. Tatarlased on korduvalt pöördunud Liitunud Rahvaste Org. peasekretäri poole.

Terry Fox, kunstjalaga maratonijooksja, kes oma erakordse aktsiooniga vähihaiguse vastu võitlemiseks on saanud rahvuskangelaseks, sai Kanada kõige kõrgema aumärgi „Order of Canada". Medali andis üle kindralkuberner Ed. Schreyer.

EKN esimees ja peasekretär Montrealis

Laupäeval ja pühapäeval viibisid Montrealis EKN esimees U. Petersoo ja peasekretär E. Salurand, kellel oli seal laupäeval pikem informatsioonivahetuse koosolek Montrealis elavate EKN liikmetega. Pühapäeval pidas U. Petersoo külalisõpetajana Montreali Jaani koguduse kodumaalt lahkumise aastapäeva jumalateenistusel päevakohase jutluse ja hiljem kohvilauas kõneles EKN tegevusest. Pikema sõnavõtuga praegusest olukorrast kodumaal ja tegevusest esines koosviibimisel EKN peasekretär E. Salurand.

Informatsioonilisest koosolekust laupäeval võtsid osa kõik Montrealis elavad EKN liikmed — EKN abiesimees P. Möldre ja liikmed E. Heinsoo, Leila Helde, õp. H. Laaneots ja prof. M. Puhvel. EKN esimees ja peasekretär informeerisid Montrealis asuvaid liikmeid üksikasjalikumalt EKN tegevusest suvekuudel ja praegu käigus või ettevalmistusel olevaist aktsioonidest. Nõupidamisel tõsteti üles ka mõned võimalikud algatused ühenduses järgmiste ülemaailmsete Eesti Päevadega ja ülemaailmse Eesti Vabadusfondi mõtte elluviimisega.

Pühapäevasel koosviibimisel kõneles EKN peasekretär lähemalt praegusest olukorrast okupeeritud kodumaal.

Koosolijate poolt võttis sõna ins. H. Muru, kes soojasõnaliselt kutsus Montreali eestlasi üles EKN tegevust majanduslikult toetama ja üldse EKN tegevusele kaasa aitama.

Montreali eestlasi oli nii kodumaalt lahkumisele pühendatud jumalateenistusel, mida õp. U. Petersoo pidas koos õp. H. Laaneotsaga, ja järgnenud koosviibimisel koos rohkearvuliselt.

EKN üldkoosolek ja tuluõhtu 25. oktoobril

EKN juhatuse koosolekul möödunud nädalal otsustati EKN korraline aasta-üldkoosolek pidada laupäeval, 25. oktoobril algusega kell 9.30 hom. Päevakorras on möödunud tegevusaasta aruanded, tegevuskava, eelarve ja valimised. Päevakorras on ka EKN põhikirja par. 4 muutmine, millega EKN valimistel kandidaatideks seatavate vanuse alammääraks senise 23 aasta asemele määratakse 21 aastat. Üldkoosoleku päeva õhtul peetakse Eesti Majas EKN tuluõhtu algusega kell 7.30 õ.

Juhatuse koosolekul tehti ülevaade suvekuudel olnud tegevusest. Esimees U. Petersoo ja peasekretär E. Salurand informeerisid ESTO '80 ja Ülemaailmse Eesti Rahvuskongressi käigust. Viimasel kuul esitati EKN aktiivsel kaastööl välisminister M. MacGuigan'ile Balti Liidu märgukiri mitmetes küsimustes. Kanada põhiseadusega ühenduses olnud läbirääkimiste ajal esitas EKN märgukirja mõnedes põhiseaduse küsimustes ja möödunud nädalal esitati parlamendi Madridi konverentsi käsitavale alamkomiteele väliskomisjoni poolt väljatöötatud pikem märgukiri Madridi konverentsi küsimustes.

Juhatuse koosolekul käsitati ka. mitmeid jooksva tegevuse küsimusi.

Eric Püss võitis esiküti tiitli

T.E.Ö.J.S. korraldusel toimus 23. aug. laskevõistlus haavlipüssist. Esikohale tuli Eric Püss, seega Eric Püss kaitses Eesti Plastiku tööstuse „Scepter'i" poolt väljapandud rändkarikat 1980 aastal. Teisele kohale tuli H. Kuusik ja kolmandaks M. Veskimäe, järgnesid E. Saar, Edgar Püss, H. Sõrmus, H. Viiding. Lohutusauhinna võitis V. Pirson.

★

Balti meeskondade vaheline laskevõistlus haavlipüssist toimus Läti Jahiklubi korraldusel 6. sept. 1980. a. Korraldava klubi poolt oli igale rahvus-meeskonna kolme parima laskurile väljapandud auhinnad. Nii kui tavaliselt on see eestlaste osas olnud, et „Träpi" meeskonna moodustab T.E.Ö.J.S. Esikohale tuli H. Kuusik kuldmedal, Eric Püss hõbe ja Edgar Püss pronksmedali.

Vaba Olümpiaadi laskevõistlusel haavlipüssist laskmises tuli esikohale ja kuldmedali võitja T.E.Ö.J.S. meeskonnast Eric Püss. Haavlipüssist laskmise korraldav toimkond koosnes T. E. Ö. J. S. juhatuse ja seltsi liikmetest E. Saare juhtimisel.

★

Seltsi sügisese kalapüügi hooaja viimasel võistlusel 13. sept. 1980 a. osutus parimaks kalameheks E. Roo 12 naelase ja 11 untsi haviga. Teisele kohale tuli E. Lood ja kolmandaks A. Nieländer, järgnesid O. Luukas, H. Allisma, E. Martinson. Võistluse kestel püüti kogusummas 26 havi.

S. K.

wintario

Bumper Bonus Draw

2. OKTOOBRIL

Üle $5,500,000 suuruses taksivaba võitu, kaasaarvatud $2,000,000 suuruses boonusvõite.

70 BOONUS-VÕITU*
10 - $100,000
10 - $50,000
50 - $10,000

30 PEA-VÕITU**
6 - $100,000
24 - $25,000

**Baseerub 6 miljonil väljaantud piletil.
*Ei ole lisavõite.

Seitsmekohane boonusloosimise loosinumber annab võimaluse võita 10 — $100,000, 10 — $50,000 või 50 — $10,000 „Bumper Bonus" võitu. Kui teie boonus võidunumber on täpselt sama, kui ükskõik missugune 70-st boonus võidunumbrist, teie olete $10,000, $50,000 või $100,000 võitja.

Regulaarne 6 kohane number annab teile võimaluse võita ühe 6 — $100,000 või 24 — $25,000 suurvõitu pluss 331,914 teist võitu. See on $3,618,000 väärtuses taksivaba võite.
Vaadake Wintario Bumper Bonus loosimist otseülekandes neljapäeval, 2. oktoobril kell 9 õhtul. Ärge unustage ostmast piletit. Ainult $1. See neljapäev võib olla teie õnnelik päev!!

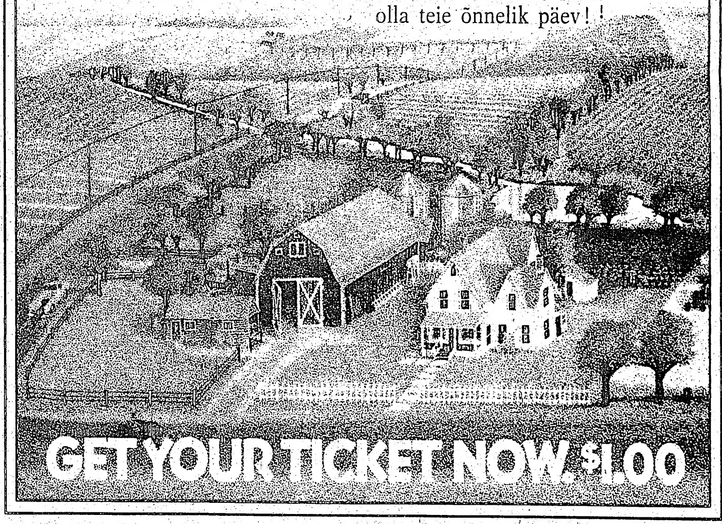

Põhjala Tütred alustavad uut tegevusaastat

Sügise saabumisega algab gaidiüksustel jälle uus tegevushooaeg. Põhjala Tütred kutsuvad kõiki eesti tütarlapsi ühinema selle tegevusega, mis noored seob kokku tugevaks sõprusringiks. Tütarlapsi, kes soovivad astuda Põhjala Tütarde lipkonda, palume tulla lipkonna avakoondusele, neljapäeval, 25. sept., kell 7.30 Eesti Maja noorteruumis. Hellakeste koondused toimuvad edaspidi laupäeva hommikuti Eesti Maja noorteruumis. Avakoondusele palume kõiki lipkonna liikmeid õigeaegselt kohale ilmuda. Kutsutud on kõik vanemad ja sõbrad. Informatsiooniks helistada hellakesed: Astrid Jõgi — 487-2094 ja gaidid Margot Nortmaa — 759-7230.

Pensionäride Päev Toronto loomaaias

Teisip., 30. september on kuulutatud Toronto loomaaia (Metro Toronto Zoo) pensionäride päevaks. Loomaaed on avatud sissepääsuks hommikul kell 10 kuni 6.30 p.l. Pääse pensionäridele $1.50, soodustusena prii ringsõidud „Domain Ride'il" ja „Zoomobile'il" (muidu 50 c. ja $1.00). Viimati mainitu liigub loomaaia peateedel, eelmine on elektri „mini"-rong, ringsõidu kestvus 4.8 km. pikkusel teel umbes 25 minutit. Kahes vahepeatusés on võimalik peale minna või maha tulla. Tee ääres on näha vabas looduses Põhja-Ameerika põhjapoolsemaid metsloomi. Valjuhäälduajaga antakse vastavaid selgitusi, lähemad selgitused on kah loomaaia broshüüris (maksab $1.00), mille tagaküljel oleval plaanil on märgitud kõik peateed ja osa kõrvalteid (detailsemalt tekstis), tähtsamate loomaliikide asukohad, suured paviljonid (Aafrika, Ameerika, Indo-Malai ja Euraasia) jne. Restorane on kahes ja einetus-baare kolmes kohas, pikniki-alasid laudade ja pinkidega on kümmekond. Ideaalne koht „grüünessé" mineku.

Toronto loomaaed-park on üks suurimaid maailmas (700 aakrit). Loomaliike on seal 400 ümber ja üle 500 täimeliigi kõigist maailma-jagudest. Otseühenduse bussid (TTC) süsteemis) väljuvad Sheppardi ja Wardeni maa-aluse jaamadest.

Toronto elamute-valitsuse juhataja vallandati

Toronto linna nõukogu vallandas hiljuti linna elamute-valitsuse juhataja (Housing Commissioner) Barry Rose. Teda süüdistati elamutevalitsuse halvas juhtimises, linna odavaüüriliste majade halvas majandamises ja majade kulukas ehitamises või restaureerimises. Uueks elamutevalitsuse juhatajaks määrati senine avalike tööde osakonna juhataja Ray Brenner. Linnale kuuluvate odavaüüriliste kortermajade majandamine möödunud aastal lõppes 1,5 miljonilise puudujäägiga.

Linna elamutevalitsuse halba juhtimist on linna nõukogus korduvalt kritiseerinud linnanõunikud June Rowlands ja Tony O'Donohue. Nad tõid eisle, et Tefrann 18 linnamaja (townhouse) ehitamine läks maksma üle 4 miljoni dollari ehk 240.000 dollarit maja. Ühe kolmekordse maja parandamine Parliamendi tänaval läks maksma $120.000, ettenähtud $5.000 asemel. Kuidas maksumaksjate rahaga võidi selliselt laiutada, kunagi ei selgitatud, sest John Sewell linnanõunikuna ja hiljem linnapeana, on koos vasakpoolsete linnanõunikega alati hääletanud selle ettepaneku vastu.

Robert MacDonald, kes küsimust on lähemalt selgitanud, mürgib, et väärnähted linna elamutevalitsuses algasid kaua aega enne kui B. Rose selle juhatajaks määrati. Viimane oli sellel kohal ainult 18 kuud ja lühikese aja tõttu ei suutnud seal korda jalule seada. Üheks märkimisväärseks tavaks odavaüüriga korterite rentimisel on olnud nende rentimine isikutele, kelle sissetulek on olnud kaugelt üle vaesuse joone, kuni 72.000 dollarit aastas.

Eesseisvate valimiste tõttu, kus J. Sewell kandideerib teist korda linnapea kohale, keegi tuli teha patuoinaks ja ohverdada, et linnapea kandidaat ei satuks kriitika alla.

Valimiste puhul, nagu alati, kehtib ütelus, et valituiks osutuvad isikud, keda valijad on väärt.

-lk.

Rajaleidjate lipkond

alustab talvist sisetegevust 2. okt. kell 7:30. Avakoosolek toimub Peetri kiriku all saalis. Ees seisab noortele mitmesuguse huvitava töökavaga aasta. Palume lipkonna vanemaid kindlasti avakoosolekust osa võtma.

Uute hellakeste suhtes helistada hellakeste juhile Ingrid Kütt'ile tel. 889-1063, gaidide suhtes lipkonna juhile ngdr. Rita Valter'ile tel. 759-2405.

Kellel võimalik pole helistada, ilmugu antud ajal kohale, kus toimub samuti vastuvõtt.

„Rajaleidjad"

Etnograafiline Ring

alustab 10. tegevusaastat 16. okt. kell 7:30 Eesti Majas, klassiruum nr. 12.

Tegevust alustatakse rahvuslikkude kirisukkade kudumisega. Igasugustes küsimustes palume helistada — Ene Runge, tel: 438-6500 või Hilda Härm, tel. 699-1979. On võimalik saada H. Kurrik'u Eesti Rahvarõivas raamatut.

Etnogr. Ringi juhatus

New Yorgi kiri

SÜGIS TULEB MILJONITELINNA EESTLASTELE

Kuum ja niiske suvi New Yorgis kestis ligi kaks ja pool kuud. Sellist kurnavat ja väsitavat suve ei mäleta. Inimesed siin on harjunud, et hingemattev kuumalaine võib kesta nädala või kümme päeva, mitte aga venida üle kahe kuu. Tema muudatus tuli alles 3. septembril ja kõik hingasid kergendatult, nende hulgas ka tuhanded eestlased, kes elavad Suur-New Yorgi piirkonnas. Eestlaste täpne arv on selles USA suurlinnas teadmata. On küllalt neid, kes on endale valinud kõige harilikuma sisserändaja tee, mis seisab selles, et inimene ei hooli enam rahvusest, ei oma mingit sidet eesti organisatsioonidega ega kuulu ka ühegi eesti koguduse liikmeskonda.

★

Eelseisev sügis asetab New Yorgi eesti organisatsioonid väga tõsiste ülesannete ette. Nendest tähtsaim on: kuidas pidurdada aasta-aastalt kasvanud passiivsust, mis on ilmselt ühenduses suures miljonitelinnas elamisega ja ka mugavusega. Enamiku eestlaste käsi on ka majanduslikult käinud hästi. Tõsistesse raskustesse sattujaid on vähe. Mõni üksik kasutab linna hoolekande sõbralikku vastutulekut, teised tulevad hästi toime oma riikliku pensionirahaga, millele tuleb muidugi võtta lisa aastakümnete jooksul kogutud pangahoiustest. Üks väga tagasihoidlik vanem eestlane ütles: „Ma ei hoia enam raha kokku nagu seda olen teinud alates 1950 aastast, mil jõudsin USA-sse. Dollari väärtus langeb nii kiiresti, et leian nüüd, et pean neid ka kiiremini tarvitama!"

★

Eesti kiriklikes ringides New Yorgis ja mujal meenutatakse, et 40 aastat tagasi septembris 1940 suri Tallinnas üks meie pealinna juhtivaid vaimulikke, kauaaegne Tallinna Kaarli koguduse I pihtkonna hingekarjane praost Aleksander Leon Kapp, kes oli sündinud Suure-Jaani köstri pojana Viljandimaal 6. juulil 1874 ja lõpetanud Tartu Ülikooli Usuteaduskonna 1901, mil hakkas kasvama eesti rahvusest ja rahvusliku meelsusega kirikuõpetajate arv meie kodumaal. Tema matus Kaarli kirikus kujunes kommunistliku okupatsiooni sügisel võimsaks kristlik-rahvuslikuks sündmuseks. Vene kommunistid imestasid, et üks kirikuõpetaja võib olla rahva keskel nii populaarne, et tuhanded tulevad teda saatma tema viimsel teekonnal.

★

Praost Aleksander Hinno, New Yorgi EELK Pauluse koguduse õpetaja, keda k.a. mais tabas halvatus, on teinud häid edusamme ja vabanes nendel päevadel haiglast, et jätkata kodus paranemise teed.

★

ESTO 1980 on pidevalt eestlaste kõneluste aineks — nendele, kes sellest osa võtsid ja neilgi, kes oma sugulaste ja sõprade kaudu kuulevad sellest suurüritusest Stokholmis. Rootsi eestlastele avaldatakse kiitust, et nad olid võimelised kõiki üritusi korraldama hästi organiseeritult ja häid muljeid ja elamusi andvalt. New Yorgi eesti noored leiavad, et nad sooviksid, et side kahe suure keskuse noorsoo vahel püsiks elavana.

★

New Yorgi Eesti Naiskoor on helikunstnik Valdeko Kangro juhtimisel ja tema hoolse töö viljana kujunenud kõrge tasapinnaga kooriks. Juba septembri algul jätkatakse iganädalaliste kooriharjutustega Eesti Maja suures saalis. Pühapäeval, 19. oktoobril annab Naiskoor piduliku kontserdi New Yorgi Lexington Ave. eesti kirikus. Nii nagu kõik eesti koorid vabas maailmas, vajab ka Naiskoor uusi lauljaid. Seni lahendamata küsimuseks on aga jäänud, kuidas oleks võimalik kooridel kaasa tõmmata lauljaid noorte eestlaste perest. Rahvuslikel organisatsioonidel tuleks korraldada erikonverents, mille töökavas oleks ainult üks küsimus: „Meie noorpõlv ja selle tagasi võitmine Eesti ja eestluse huvides."

Vaatleja

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave.,
Toronto, Ont. M4K 1N8
Tel. (416) 466-1951
466-1502

MEIE ÄRIS ON SAADAVAL RIKKALIKUS VALIKUS
VALIK LILLI erisündmusteks ja tähtpäevadeks.
Samuti käsitöö kinkeesemeid —
KULLASEPA, MEREVAIGU-, KERAAMIKA-, NAHA ja PUUNIKERDUSE alal.

Kõneldakse eesti, läti ja inglise keelt.

Joann Saarniit

Muistne Sumer

Eufrati ja Tigrise jõgede vahelisel alal Ees-Aasias elasid sumerlased, keda peetakse esimeseks eelajalooliseks rahvaks maakeral. Sinna on mõned uurijad paigutanud ka eesti rahva hälli.

Kuni 1979. aastani on ilmunud sumerlastest enam kui 150 teaduslikku teost ja üle 100 mitteteaduslikku. Toetudes nendele on kunstnik Joann Saarniit koostanud kokkuvõtliku Sumeri avastamise loo, millest avaldame väljavõtteid.

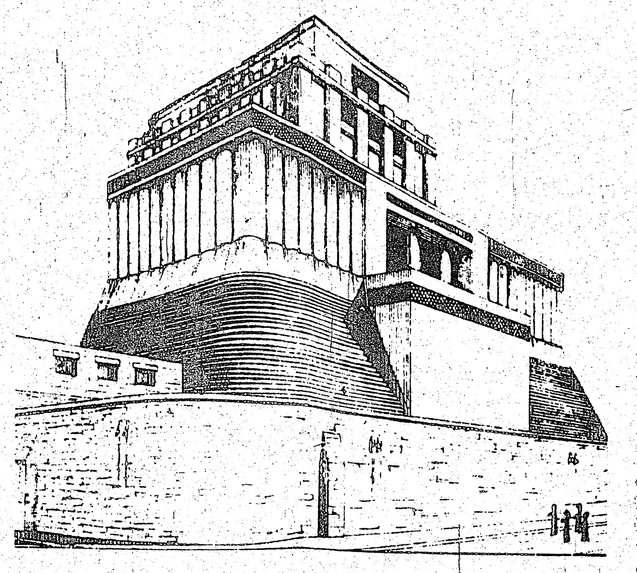

Tsirkuraat (tempel) Eridus. (Rekonstruktsioon S. Lloydi järgi).

4.

Uued teadlased, uued avastused Nippuri, Lagasi'st leitud tahvli kiilkirjadest loeme Sumeri saagadest, et Uriiki linna valitses kangelane Gilgames, üks kolmandik inimest ja kaks kolmandikku Jumalat. Saadi teada linnadest mida ei tuntud Piiblis ja et esimene inimene Eridu linnas oli Adapaks (Piiblis Aadam). Kuningas Mesilim, kuninganna Kubaba, kes oli ameti poolest kõrtsipidaja, linnade nimed Surupakk, Larsa, Abab j.p.t.

Prantsuse arheoloog V. Scheil avastas 1904. a. muistse Sipparia linna, Koldeway leidis Borsippa varemed, E. J. Banks tegi kindlaks Ababi varemed, Inglise konsul Taylor kaevas välja Uri varemed, inglased Loftus ja Churchill avastasid Varka linna varemed, kuni tänapäevani tehakse uurimist, et leida valitseja Sargoni residents.

Käesoleva sajandi algusest on vähe teaduslikke koguteoseid, kahjuks eesti keeles ainult K. A. Hermann (a. 1896) „Sumeri akkadlased", palju hiljem Kanadas G. Waimel (a. 1880—1958) ingliskeeles „The origin of the Maa Rahvas or Estonia", E. V. Saks „Lääne Euroopa hõimud" (1960) ja J. Härmatare „Sumeri kilde" (a. 1976) J. Saarniidu illustratsioonidega. F. T. Demgin (1905) „Sumeri ja Akadi raidkirjad", M. Nikolski (1908) „Dokumendid Kaldea epohhist", H. de Genouillac (1909) „Arhailised sumeri tahvlid", L. W. King (1910) „Sumeri ja Akkadi ajaloost" ja mõned teised raamatud. Neis on kirjutatud selle maa ajaloost kus oli kiikunud inimkonna kultuuri häll, toodud valitsejate ja kangelaste nimed, sõdade ja kanalite ehituste kirjeldused, stseenid igapäevasest elust, skulptuurid, ehitised jne.

Siiani on rekonstrueeritud URI tsikuraat (ehk ka templi nimetus) URI linna plaan, osatakse lugeda kiilkirjatahvleid, mis on leitud Nippurist, Lagasist, Ninivest, Assurist, Boghazkoi'st, Tell el Amarnast, Ugaritist, Susast, Ebla'st, Mari'st, Alalahist, Ras Shamrast, Tell Halafist, Tell Obeidist, Ur'ist, Eridu'st, Kiš'ist, Uruk'ist, Lagaš'ist, Umma'st, Adab'ist, Larsa'st, Sippar'ist, Akkad'ist, Babüloonia'st, Assüüria'st, Kanaan'ist, Egiptusest, Kreeta saarelt, Indiast, Harappast, Mohenjo Daro'st, Elamist, Meediast, Urartust, Hetiidi riigist, Hattusast, Alaca Hüyük'ist, Troojast, Mükeenest, Tiryns'ist, Knossos'est, Phaistos'est, Hagia Triadast, Gortyn'ist, Thera saarelt, Kreeta saarelt, Kythera saarelt, Kasmonea'st, Thebast, Orchomenos'est, Delphist, Olympiast, Pylos'est, Mükeenest, Tiryns'ist, Argos'est, Lerna'st, Korinthosest, Athenast, Eleusis'est, Rhamnos'est, Marathon'ist, Sounion'ist, Aegina saarelt, Troojast, Assos'est, Pergamon'ist, Ephesos'est, Miletos'est, Priene'st, Didyma'st, Samos saarelt, Chios saarelt, Lesbos saarelt, Thasos saarelt, Samothrake saarelt, Lemnos saarelt, Imbros

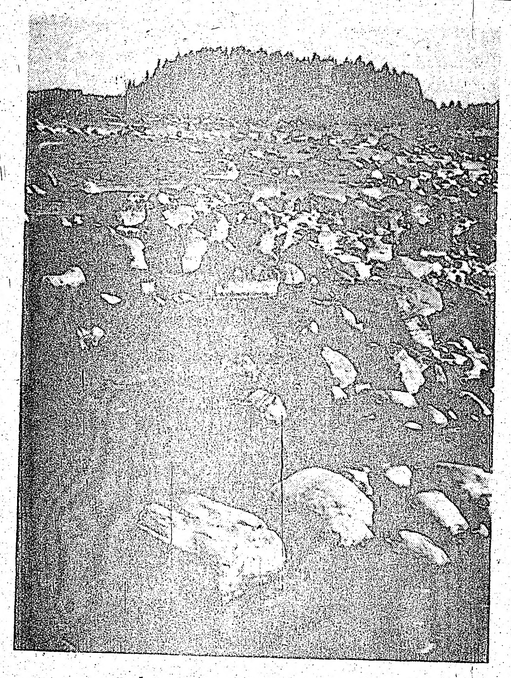

Lahemaa looduspark Eestis

Soome ajaleht:

EESTI TOIDUAINETE TURGU ISELOOMUSTAB VÄRSKE KALA

HELSINGI (M. E.) — Põhja-Soome ajalehes „Kaleva" ilmunud kirjutises looduskaitsest Eestis, räägitakse Eesti „liitmisest" NSV Liiduga, mitte „vabatahtlikult" siirdumisest, nagu võiks arvata. Mainitakse, et riigi elustandard oli 40 aastat tagasi peaaegu sama Soomega, kuid lääne majanduselu spetsialistide andmetel praegu palju maha jäänud.

Kirjutatakse, et umbes 20% Eesti tööstusest asub momendil Tallinna ümbruskonnas ja ka teised tööstusettevõtted asuvad peamiselt Põhja-Eestis, kus toodetakse toorfosfaati ning põlevkiviõli. Just nende toodete tulemusena on miljööprobleemid Põhja-Eestis muutunud väga suureks. Kirjasaatja mainib, et probleemide tõttu saatis 18 eesti teadlast 1977. hädateate läände, milles süüdistati nõukogude ametivõime Eesti loodusvarade raiskamises. Eriti teadlased kritiseerisid toorfosfaadi ning põlevkiviõli tagavarade liiga kiiret kasutamist.

Loeme edasi, et hoolimata põlevkiviõliga Eestile tulnud isemajandamisest energiatoodangus (on kolmandal kohal maailmas elektritoodangus isiku kohta, pärast Norrat ja Kanadat), olid teadlased arvamisel, et kui eestlastel endil oleks lubatud hoolitseda oma energiapoliitika eest ilma N. Liidu juhtimist, riik võiks eksportida energiat välismaadesse.

LOODUSLIKUD PARGID

Looduslikest parkidest kõneldes öeldakse, et Eesti miljööpoliitika on püsinud viimastel aastatel muutumatuna, ainult väikseid parandusi olevat tehtud. Näitena tuuakse asjaolu, et 10% Eesti pindalast määratakse looduslikkudeks parkideks järgmisel 10-aasta perioodil. Väljaspool Tallinnat asuv Lahemaa suur looduslik park rajati 1971. a. Seal on metsad, rohkesti mere- ja järverandu ning mitmekülgne taimestik. Lahemaal on näha ka jääajalt pärit suuri kaljukamakaid ja samataolist lubjakivi maastikku nagu näiteks Ölandi saarel Rootsis.

Metsloomi elab miljööminister Feliks Nõmmsalu andmetel Eestis rohkesti — 200 hunti, 300 karu ning 30.000 metskitse. Huntide arvu on otsustatud siiski alandada, kuni kahekümneni, sest neist on saanud suur oht karjapidamisele. Nõmmsalu lisab, et Eestis on praegu 10.000 põtra, kellede arv kogu aeg suureneb. Sellepärast korraldatakse rohkesti põdrajahte. Neist saab osa võtta igaüks, kes on nõus andma osa saagist riigile. Nagu Põhja-Euroopas üldse, olevat karusid lisandunud Eestis rohkesti viimastel aegadel. Selgub, et 40-ndatel aastatel oli neid ainult paarkümmend, nüüd juba 300. Metsades liigub ka ilves ja metssiga.

Kalastusest mainitakse muu hulgas, et Lahemaal asuvasse väikesesse järve on lastud lõhe- ja karpkala. Kalastus on Eestis üheks kõige tähtsamaks toiduainetööstuse suunaks. Kirjutus lisab, et kui mujal N. Liidus on väga raske värsket kala osta (need on peamiselt külmutatud või konservid), nii rikkalikud kalaletid turul on iseloomulik Eestile. Tööstuslikult püütakse räime, lõhesid ja angerjaid. Ajalehe järgi kalastuskolhoos „Kirov" on kuulus üle Venemaa oma kõrge kvaliteediga toodete poolest.

VILJATOODANG KÕRGEL TASEMEL

Põllumajandus keskendub maa kirvisuse tõttu peamiselt karjandusele. Aga viljatoodang on väga kõrgel tasemel ja kui seda per elanik arvestada, on see selgelt kõrgem Soomest ja Rootsist. Kirjutaja tsiteerib Edgar Tõnuristi raamatut (1978), mille järgi Eestis toodeti kaks aastat tagasi 932 kg vilja per elanik, vastavad arvud aga olid Soomes 837 kg ning Rootsis 661 kg. Tõnuristi järgi ka piima, kanamuna, liha ja kartulitoodang on suhteliselt sama palju suurem Eestis kui Soomes ja Rootsis.

STT kirjasaatja peab üheks põhjuseks seda, et lääne põllumajanduspetsialistide seletusel see tuleneb sellest, et nii Soomes kui ka Rootsis on jätkuvalt tõusva jõukuse tõttu hakatud liialdast kartuli, leiva, piima jne. tarbimist. Peale selle on Eesti rahvaarv veel suhteliselt väike, ainult 1,4 miljonit. Aga ka nõukogude mõõdupuu järgi põllumajandustoodang on riigis väga kõrge, hoolimata, et ainult 13% eestlastest töötab põllumajanduses.

Lõpuks ajaleht konstateerib, et enne 1940. a. üle pool eestlastest said oma elatise põllumajandusest, ja et praegu põllutöölised töötavad 1940. a. pärit oleva kollektiviseerimisplaani järgi asutatud 200 kolhoosis ja sovhoosis.

Artiklit lugedes soomlasel on mõned küsimused. Kuhu näiteks kaob kõik see liha, või, piim jne. mida nii rohkesti Eesti NSV-s toodetakse? Neid on näha ainult restoranides ja hotellides, mitte kauplustes. Turistil pole häda, aga kuidas elu läheb tavalisel eestlasel, kellel on neid kaupu vaja? Igaüks teab, et hoolimata nõukogude (tähendab Tõnuristi) „statistikast", iga rootslane või soomlane saab osta nii palju piima, liha või kartuleid nii palju, kui raha kõtis leidub. Kuidas see Eestis õieti on, sellele on suuteline vastuse andma ainult harilik eestlane, mitte keegi usaldatav parteiliige.

Saunapõlemise teine ohver suri

Eestlase sauna põlemisel Lake Couchinchingi ääres raskeid põletushaavu saanud 19-aastane Margaret Broszczakowski suri Toronto Western Hospital'is. Tulikahjul 6. sept. põles sisse 20-aastane Jacqueline Ann Storer. Mõlemad olid koos Martin Eismanniga Mark Thomas Mankini nädalalõpu külalised tema ema suvilas ja läksid varahommikul sauna, mis süttis põlema bensiiniplahvatusest.

TÖÖPAKKUMISED

Vajatakse väikese lapsele

JÄRELEVAATAJAT

kolmeks päevaks nädalas. (Scarborough'is). Helistada: päeval tel. 487-3613, õhtul tel. 282-3263

TEADAANNE

Eesti Pensionäride Klubi Torontos Tervisvõimlemise Rühm alustab 1980 aasta sügishooaega 29. septembril kokkutulekuga Eesti Maja keskmises saalis. Esimese ja teise rühma võimlejaid, samuti uusi võimlejaid palutakse kohale ilmuda kell 12 päeval.

JUHATUS

Teadaanne

Toronto Eesti Seltsi korraline peakoosolek peetakse neljapäeval, 2. okt. 1980 algusega kell 7 p.l. Toronto Eesti Maja väikeses saalis. Seltsi juhatus loodab rohkearvulist liikmete osavõttu. Kvorumi puudumisel peetakse koosolek üks tund hiljem samas kohas. Juhul kui keegi seltsi liikmetest ei ole kutset posti korratuse tõttu kätte saanud, siis palume seda teadet võtta kutsena.

UNUSTAMATA KALLIST ABIKAASAT JA ISA

REIN (RENALDO) TAMM'E

sündinud 21. juunil 1917 Tudu linnas
surnud 17. septembril 1980 Torontos

mälestavad lohutamata leinas

abikaasa ENDLA
poeg VILLEM abikaasaga
SUGULASED kodumaal

Valust vaikis armas süda —
jääb mälestus ja lein.

Armast ristiisa, klassivenda ja sõpra

REIN TAMM'E

mälestavad kurbuses

MARI-ANN perega
AINO ja MEINHARD AAMAN
ERNA ja ENDEL TIGANE

Avaldame kaastunnet Endla ja Villem Tamm'ele abikaasa ja isa lahkumise puhul, ning mälestame oma väärikat ühingu liiget

REIN TAMM'E

ÜHING KIVIOJA

Ootamatult varalahkunud poega ja venda

HANS (Harvey) JAANUSSON'I

sündinud 29. detsembril 1944 Leibzigis
surnud 16. septembril 1980 King Citys
maetud 20. septembril Mt. Pleasant kalmistule

mälestavad sügavas leinas

ema IMPI (JAANUSSON) KURVITS
abikaasaga
KALLE JAANUSSON perekonnaga
VEIKKO JAANUSSON
MAIE MATTO perekonnaga
HELINA REYNOLDS perekonnaga
HILYA DUDER perekonnaga
MARGIT LÜÜS perekonnaga
ANITA BURGESS perekonnaga
KAISA WEISE perekonnaga

Jehoova on mu karjane,
ei mul pole midagi puudu.
Laul 23:1.

Mälestusteenistus pühapäeval, 28. septembril kell 11.15 Lutheran Bethlem Church, 81 Harcord St.

Minu esimest korteriperemeest Torontos

REIN TAMM'E

mälestab

IDA JUHKAM

Ootamatult lahkus

HANS JAANUSSON

mälestavad kurbuses ja avaldavad sügavat kaastunnet emale ning kasuisale: Impi ja Kristjan Kurvits'ale

LINDA LAAN
LEA LEHMANN perekonnaga
EVALD HERMA abikaasaga
AUGUST RUUSAUK abikaasaga
RAIMOND TRALLA abikaasaga

Unustamata kallist ema

MARGE HUNT'I

sündinud 30. jaanuaril 1914
surnud 17. septembril 1980

mälestavad sügavas kurbuses

pojad:
TOOMAS
AVO perekonnaga
JAAK perekonnaga
õde OLGA perekonnaga
ÕED kodu Eestis

Armastus ei
hävi iialgi...

Lugupeetud nõukogu liiget

JULIUS PÕDRA'T

* 28. juunil 1919 Saaremaal
† 21. septembril 1980 Torontos

leinavad

Jehoova on mu karjane
Laul 23:1

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS NÕUKOGU ja ÕPETAJA

Armast

MARGE HUNT'I

mälestab leinas

VANA-ANDRESE KOGUDUSE NAISRING

Ootamatult lahkunud kauaaegne hea tuttav

JULIUS PÕDRA

mälestavad kurbuses

AADO ja AADE ALFRED
ENN ALFRED perekonnaga
HEINO ALFRED perekonnaga
ARVO ALFRED perekonnaga
HANS ALFRED perekonnaga

Head sõbrannat ja kaasreisijat

MARGE HUNT'I

mälestavad

Puhka rahus!

HELMI PÕUA ja
IDA KULL

OOTAMATULT LAHKUS MEIE ARMAS ABIKAASA, ISA ja VEND

JULIUS PÕDRA

sündinud 28. juunil 1919 Saaremaal
surnud 21. septembril 1980 Torontos

mälestavad sügavas leinas

ABIKAASA ja POEG
ÕDE ja VENNAD Kodu-Eestis

Puhka rahus!
Mälestuse kauneid jälgi
südamesse jätsid meil.

OOTAMATULT LAHKUNUD ARMAST TÄDIPOEGA JA SUGULAST

JULIUS PÕDRA'T

mälestavad sügavas leinas

LUISE ja ASTA KAASIK
LINDA PERENS abikaasaga
REIN HÕBE perekonnaga
VAIKE KAUPS perekonnaga
VAMBOLA KAASIK perekonnaga
TIIU RAND perekonnaga
MARET SEPA perekonnaga
MILJA KRIINA perekonnaga
MATI HÕBE

Kustunud su elutuli,
vaikin'd hääl
mis armas oli . . .

OOTAMATA SURMA LÄBI LAHKUNUD HEA PEREKONNA TUTTAV

JULIUS PÕDRA

mälestavad kurbuses ja avaldame kaastunnet tema abikaasa Linda'le ja poja Tiido'le

URMAS TUTT perekonnaga
JÜRI TUTT
MAIMO TUTT
FELIKS HÕLPUS
EVALD HÕLPUS

Puhka rahus!

ARMAST SUGULAST JA KAUAAEGSET SÕPRA

REIN (RENALDO) TAMM'E

mälestavad sügavas kurbuses

ALFRED ja HELLA LEIVAT perekonnaga
ALBERT ja AIDE RAMMUL perekonnaga
HERMI VOODER

KALLIST ONUPOEGA JA SÕPRA

RENALDO TAMM'E

leinavad sügavas kurbuses

HARRI ja LEIDA TAMM

ARMAST SUGULAST, HEAD NAABRIT KODUMAALT JA SÕPRA

ltn. HUGO LÜBEK'IT

surnud 18. septembril 1980 Austraalias

mälestavad kurbuses

ANTS ja HELLY LÜBEK
JOSEPH ja ERIKA KIIK
KARL ja LEILI PAAP
LEO PAAP

KALLIHINGELIST MEHEEMA JA ARMASTAVAT VANAEMA

EUGENIE KÕKS'I

sündinud 25. augustil 1883 Tartus
surnud 17. septembril 1980 Tartus

mälestavad sügavas leinas

VALLI KÕKS
ANU-LIIS perega

Muld ei mälestust mata.

ARMAST KAUAAEGSET HEAD SÕPRA

MARGE HUNT'I

mälestavad leinas

ELVI, JUHO ja ALFRED

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS

Vana-Andrese kirik Carltoni ja Jarvise nurgal.

Õp. Andres Taul
17 Frank Cres., Toronto M6G 3K6
Tel. 656-5248, kirikus: 923-5172

Pühapäeval, 28. sept. kell 4 p.l. JUMALATEENISTUS. Külalisjutlustaja õpetaja Rudolf Reinaru Lakewoodist.

5. oktoobril LÕIKUSTÄNUPÜHA-JUMALATEENISTUS kell 4 p.l. Eeskavas Viiu Varik, Alfred Kuus ja Elisabeth Volpe — harpil. Kohvilaud.

ÕPETAJA KÕNETUNNID teisipäeval ja neljapäeval kl. 6—8 õ. kiriku käärkambris.

EESTI EV. LUTERI USU PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd.,
Toronto M4P 2L1
Kiriku telefon 483-5847
Õp. Oskar Puhm
84 Dinnick Cres., Toronto M4N 1L8
telefon 483-4103

JUMALATEENISTUS pühapäeval, 28. sept. kell 11 hom. Teenivad Montreali koguduse õpetaja Heino Laaneots ja Peetri koguduse õpetaja O. Puhm. Esineb viiulil Marja-Leena Roos. Solist Tamara Norheim. Algab pühapäevakool, leerilasterühma tegevus ja piiblitunnid.

ÕPETAJA KÕNETUNNID neljapäeviti kl. 6—8 õhtul.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS
Praost E. Lepik. Tel. 1-519-941-4309
RR 5. Orangeville, Ontario

Pühapäeval, 5. oktoobril kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab preester E. Lepik. Laulab koguduse laulukoor G. Raag'i juhatusel. Laululehed.

Tänupalve kirikuvanem Aleksander Lõugas'e 80-nda sünnipäeva puhul. Jumalateenistusele järgneb koosviibimine ühises kohvilauas.

TORONTO EESTI EVANGEELNE KOGUDUS

Stone Church,
45 Davenport Rd.
Pastor Allan Laur
141 Clark Ave. Unit #90
Thornhill, Ontario
L3T 4P4
Tel. 889-8173

Laupäeval, 27. septembril kell 7 õhtul PALVEÕHTU.

Pühapäeval, 28. septembril kell 1.15 PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja täiskasvanuile (teemal: Piibli Prohvetlikke ennustusi). Kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb A. Laur. Muusikalises osas Ülo Lindström ja Raul Pumberg.

Teisipäeval, 30. septembril ja neljapäeval, 2. oktoobril kell 7.30 õhtul PALVEÕHTU.

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
883 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
10 Lamport Ave., Apt. 307
Toronto 5, Ont.
M4W 1S6
Tel. 961-8391

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPAEVAL

Pühapäeval, 28. septembril kell 10.15 hom. PÜHAPÄEVAKOOL. Kell 11 hom. JUMALATEENISTUS. Kõneleb K. Raid. „Vaimu annid", jutlustab T. Kirves. Segakoor.

Kell 6 õhtul kuulutuskoosolek. Kõneleb J. Puusaag. Solist K. Raid —tshello, S. Medri — laul.

Eesti arst valvekorras

27. ja 28. septembril
dr. H. Tari 922-3824

JURISTID

ENN ALFRED
ADVOKAAT — NOTAR
Toronto Dominion Centre
P.O. Box 326, Room 1002
Royal Trust Tower
Toronto M5K 1K7
King—Bay
Telefon: 869-1777
24-tundi telefonivalve

TÕNU TOOME,
B.A.Sc. LL.B.
ADVOKAAT — NOTAR
Yorkdale Place
1 Yorkdale Rd.,
Suite 207
Toronto, Ontario, M6A 3A1
Telefon kontoris 781-5556 või 789-7579
kodus 489-6709

OPTIKUD

J. RATAS
Optika- ja Kellasepaäri
247 Danforth Ave. Toronto
Telefon 465-6251

PRILLID
parimas kvaliteedis nagu Christian Dior, Rodenstock, Zeiss jne.
Soft contact-lenses.

KELLAD
Omega, Tissot, Bulova, Accutron

KORTERID

Üksik vana naisterahvas (pensionär) otsib

MÖBLEERIMATA KORTERIT,

tuba köögiga, teisel või kolmandal korrusel. Soovitav Danforth—Broadview rajoonis. Kirjad slt. „Korter".

Üürile anda

MÖBLEERITUD TUBA,

teisel korrusel köögi kasutamisega. Avenue Rd. ja Cottingham'i rajoonis, tel. 924-1351.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor
733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Hellstada tel. 489-8811 ● 489-8002

„Meie Elu" üksiknumbrid on müügil:

TORONTO

POKO'S MEAT PRODUCTS ÄRIDES:	376 College St.
	319 Danforth Ave.
	767 Mt. Pleasant Rd.
Rooneeme pagariäris	484 Queen St. W.
Ballnt Book Store	246 Spadina Ave.
„Meie Elu" talituses	958 Broadview Ave.
Broadview Delicatessen	141 Danforth Ave.

THUNDER BAY

Finnish Book Store	168 S. Algoma St.

SUDBURY

Wolfe's Bookstore	133—135 Durham St. E.

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. — Tellige ja lugege „MEIE ELU". — Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid. —

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas — 1 a. $27.00, 6 k. $14.50, 3 k. $9.00. USA-sse — 1 a. $29.00, 6 k. $15.50, 3 k. 9.50. Ülemeremaadesse — 1 a. $33.00, 6 k. $17.00, 3 k. $10.00. Kiripostilisa Kanadas: 1 a. $14.50, 6 k. $7.25. Kiri ja lennupostilisa USA-sse: 1 a. $16.50, 6 k. $8.25. Lennupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $32.75, 6 k. $16.40.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Tellimiskupong:

Palun saatke minule „Meie Elu" ..... kuuks.

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga„ panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev .....

.....
(Allkiri)

MAIKI ANDRE LUPP

Sündinud 1957. a. Torontos. Keskhariduse omandas Torontos, York Mills Collegiate Institute'is. Lõpetas York'i Ülikooli Glendon College'i 1980 a. kevadel B. A. ja B. Ed. kraadidega, erialaga inglise keel kui võõrkeele õpetamiseks. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

SILVIA HERMANN

Sündinud 1957 a. Torontos. Lõpetas Newtonbrook Secondary School'i Torontos. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis, Victoria College'is lõpetades 1979 a. sügisel B. Sc. kraadiga psühholoogia ja kriminoloogia alal. Töötab omal alal Ontario valitsusele Ministry of Correctional Services osakonnas. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

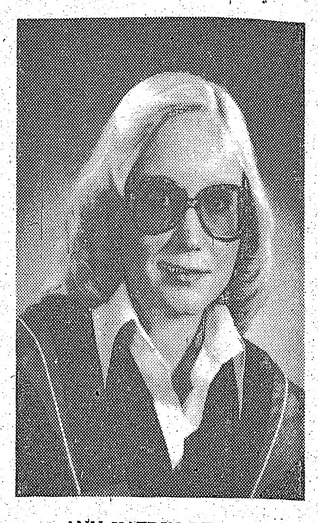

ANN KATRIN REBANE

Lõpetas Toronto Ülikooli arstiteaduskonna 1980. a. kevadel M.D. kraadiga. Varem lõpetanud Toronto Ülikooli 1976 a. B.Sc. kraadiga mikrobioloogia alal. Spetsialiseerub perekonnaarstiks. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

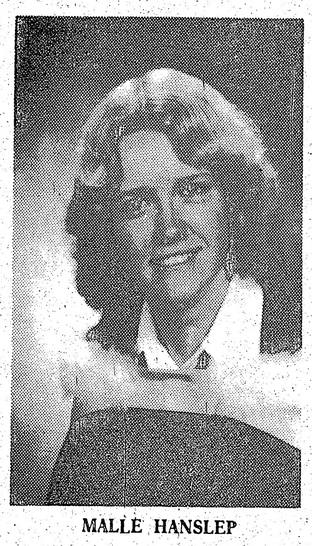

MALLE HANSLEP

Sündinud 1956 a. Torontos. Lõpetas Victoria Park Secondary School'i 1975 a. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis, saades Alma Anderson Bastedo Memorial Prize'i inglise literatuuri alal. Lõpetas Toronto Ülikooli õigusteaduskonna 1980. a. kevadel L.L.B. kraadiga. Praktikaasta töötab Ontario valitsuse juures. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

TIINA MARIE TRALMAN

Sündinud 1957 a. Torontos. Keskhariudse omandas Northern Secondary School'is. Jätkas õpinguid Ryerson Institute Of Technology's ja lõpetas 1980 a. kevadel kodumajanduse alal B.A.A. kraadiga. Töötab firmas Eastwood Foods, osakonna juhatajana. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

MERIKE KOGER

Lõpetas Toronto Ülikooli 1980 a. kevadel raamatukogu teaduse alal (Master of Library Science) kraadiga. Varem lõpetanud B.A. kraadiga keelte alal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

LINDA VALTER

Sündinud 1957 a. Torontos. Keskhariduse omandas Victoria Park Seocndary School'is lõpetades 1972 a. Ontario Scholar'ina. Jätkas õpinguid Toronto Ülikoolis lõpetades 1980 a. kevadel arhitektuuri alal B. Arch. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

ANNE LIIS GOODMAN (OTS)

Lõpetas 1980 a. kevadel Toronto Ülikooli Faculty of Medicine occupational health alal M.H.Sc. (Master of Health Science) kraadiga. Varem lõpetanud Toronto Ülikooli 1971 a. B.Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

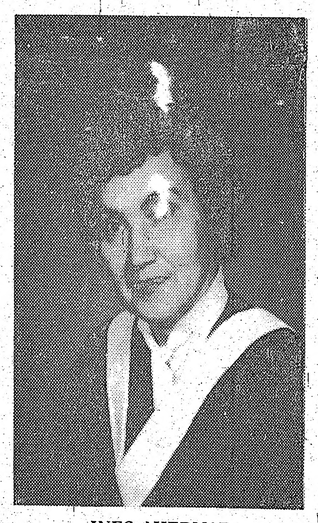

INES AHERMAE

Lõpetas Brock ülikooli, St. Catharines, 1979 a. sügisel B.A. kraadiga (with distinction) ajaloo alal. Varem lõpetanud St. Catharines Teachers' College'i. Töötab õpetajana Lincoln County Board of Education'ile. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

ELFRIEDE LUHSE-SOOVISTE

Lõpetas Toronto Ülikooli 1979 a. sügisel sotsioloogia alal B.A. kraadiga. Varem lõpetanud sama ülikooli kriminoloogias. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

SILVIA INGRID AHERMAE

Sündinud 1956 a. St. Catharines Ont. Keskhariduse saanud Sir Winston Churchill Secondary School'is lõpetades Ontario Scholar'ina. Lõpetas 1978 a. Guelph Ülikooli Hon. B.Sc. kraadiga bioloogia ja kunsti aladel. Lõpetas 1979 a. kevadel Toronto Ülikooli, Faculty of Education'i. Töötab õpetajana Waterloo Board of Education'ile.

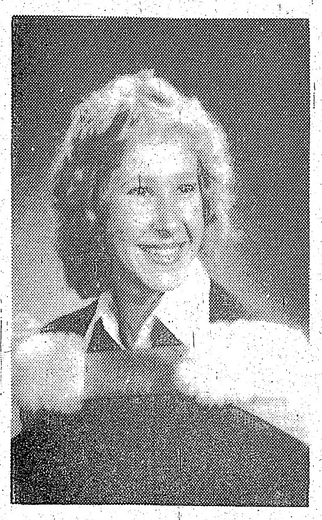

MERIKE REMMEL

Sündinud 1958 a. Torontos. Keskhariduse omandas Runnymede Collegiate Institute'is. Lõpetas Toronto Ülikooli 1980 a. kevadel kehalise kasvatuse alal B.P.H.E. kraadiga. Taotleb magistrikraadi York Ülikoolis Business Administratsiooni alal. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

Iga uus „MEIE ELU" tellija aitab kaasa sisukamale ajalehele.

H K INSURANCE AGENCY LTD

23 Westmore Drive
Suite 200
Rexdale, Ontario M9V 3Y7
Tel. 745-4622

EPP ARUJA

Lõpetas Montreal'is McGill Ülikooli 1980 a. kevadel M.B.A. (Master of Business Administration) kraadiga. Varem lõpetanud Toronto Ülikooli 1977 a. mikrobioloogia alal, B.Sc. kraadiga. Akadeemiliselt kuulub Korp! Filiae Patriae'sse.

Miliza Korjus surnud

26. augustil Culver Citys Kalifornias 73. a. vanuses. Lauljatari surm tuli südameatakist. Nagu ta elus, nii ka surma puhul ilmusid pressis segased andmed, seda nii vanuse, rahvuse j.m. osas. Tegelikult ta ema oli poolatar, isa eestlane — hilisemalt E.V. armee ohvitser. Miliza sai oma laulu- ja tantsualase esimese hariduse Tallinnas. 1933—34. a. kui ta oli abiellumise teel sakslasega (Guno Fölsch Tallinnast) siirdunud Saksamaale, tegi seal oma esimese rahvusvahelise lauljatari karjääri koos tolleaegsete teiste kuulsustega ja saavutas hiljem USA-s staari nime pärast peaosa helifilmis „Suur valss". Ema matusele lendas Ugandast ta tütar Melissa, kes on seal UN-i üheks esindajaks ja kes vastandina oma emale, kes oli pettunud karjääri luhtumisest Eestis ja ei tahtnud avalikult ennast eestlaseks tunnistada, on oma osalist eesti verd omaks võtnud, käinud varemalt E. V. aastapäeva aktusel, New Yorgi Eesti Majas jne.

Hambaid

Nagu sõbrad kes pole üksteist
kaua aega näinud,
me' kohtame.
Ma sirutan oma käe.
Sa patsutad mu selga.
Aga midagi on muutunud.
Ma südamest naeratan sulle.
Sa näitad hambaid mulle.

Läksin kodu mõttes.
Tee pääl tuli võeras koer mulle vasta.
Ta pakkus oma käppa.
Ma päitasin tema selga.
Ma naeratasin talle.
Ta näitas ka oma hambaid mulle
...aga ta saba liputas!

HELENA J. HANES

Õp. Andres Taul jutustab Floridas

Lõikuspüha ja ühtlasi kog. aastapäeva tähistamise, jumalateenistus Lõuna-Florida Lut. Koguduses peetakse pühap., 12. okt. kell 3 päeval Christ Lutheran Kirikus, 1955 E. Oakland Park Blvd'il, Fort Lauderdales. Jutlustab külalisena õpetaja Andres Taul, Torontost. Solist sopran A. Allik ja orelil E. Allik. Laululehed. Kohvilaud.

$500 „Eesti Kodult" Terry Foxi Fondi

Eesti Kodu elanike seas korraldati korjandus Terry Foxi vähjahaigusse fondi heaks, mille edukalt viis läbi Edvard Simonlatser. Kokku laekus selleks $504. Mitmete poolt oli varem isiklikult sellele fondile annetatud summasid, millega „Eesti Kodu" elanike kogupanus on tunduvalt suurem.

Soveti türannist Baltikumis

tõi konkreetses sõnastuses USA Kongressi Record'is augusti lõpul noor New Jersey demokraatide senaator William Bradley, leides selleks põhjuse 40. a. möödumisega 1940. a. augustist — kus Nõukogud kindlustasid oma brutaalset absorbeerimist Eestile, Lätile ja Leedule Moskva rüppe. 53-e trükireaga on ta konspektiivselt paljastanud Baltikumile tehtud ülekohtu ja lisanud sellele Ühendatud Balti Ameerika Komitee omapoolse seletuse mainitud tähtpäeva puhul.

KUHU MINNA?

☆ Laup., 27. sept. „Võitleja" toetusfondi „Sõduriõhtu" Eesti Majas algusega kl. 7 õ.
☆ Reedel, 3. ja 4. okt. Cosmopolitan Opera Association'i esitusel Verdi „Maskiball". Ryerson Theatre, 43 Gerrard E. algusega kl. 8 õ.
☆ Neljap., 9. okt. Jüri Lina loeng kultuuri olukorrast Eestis, Eesti Majas algusega kl. 7.30 õ.
☆ Laup., 18. okt. Toronto Eesti Seltsi Sügispidu Eesti Majas algusega kl. 7 õ.
☆ Laup., 1. ja 2. nov. J. Saarniit'i kunstinäitus Eesti Majas.
☆ Pühap., 2. nov. Kanada Eesti Teatri esituses „Kohtumine vanas majas" Lawrence Park Collegiate saalis algusega kl. 4 p.l.

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 8 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Pedestri Jaan

KAELAKEE

Külalisi ligidalt ja kaugelt oli kogunenud Tinakäppade uue suvila sisseõnnistamisele. Kui hoone ja ümbrus imetletud ja eine võetud suvila terrassil, kust võratu vaade avanes segamatus rahus puhkavale metsajärvele, palistatud puutumata ürgmetsast, lagunes seltskond kohvi ajaks kahte gruppi. Ühes noored ja teises need, keda noored enam noorteks ei pea. Vastavalt kujutamata seadusele jagunes viimane grupp omakorda veel kaheks — naised ja mehed.

Kohvi võrgutav lõhn tõmbas naised elutuppa, kuna mehed välis-terrassi eelistasid, mille tulipunktiks jookide laud. Elutoas keset kõige elavamat üldist keskustelu kaotas äkki vanaproua Abo huvi käsiloleva jutuaine vastu ja hakkas kobama enda ümber tugitooli polstri jätkukohtades, pragudes ja patjade all. Nagu selgus, otsis ta oma kaelakeed. Asjatult... Ega ta seda ometi autosse polnud pillanud? Härra Abol polnud muud parata kui jätta pooleli oma ettekanne kunstväetiste liikidest ja aidata oma abikaasat auto sisemuse läbiotsimisel. Ka seal polnud kaelakeed. Käidi läbi kõik kohad, kus vanaproua oli ringi liikunud ja jõuti ühisele otsusele, et kee ei saanud olla mujal, kui maha unustatud motelli, kus Abod oma teekonnal viimati olid peatunud. Kõigi üllatuseks kummutas ka sellegi teooria noor Aino Tinakäpp, kes kogu aeg oma ema kohvi serveerimisel agaralt aitamas oli olnud — ta olevat näinud keed proua Abo kaleas. Oli see ainult lapse liialdatud luulekujutlus? Ainol lasti kaelakeed lähemalt kirjeldada. Ta oli selle mehhiko kullaseppade meistritöö üksikasjad nii täpselt oma mällu talletanud, et tema jutu tõepärasus oli väljaspool igasugust kahtlust.

Olukord pakkus rikkalikku kõneainet aarete mõistatusliku kadumise ja vahel ka dramaatilise taasleidmise kohta. Keegi oli leidnud uusaastapeol ühes hotellis tugitooli polstri voltide vahelt oma muinasjutulikult kalli briljant-käevõru, mille ta eelmisel uusaasta ööl oli kaotanud. Üks teine oli aiatööd tehes kaotatud laulatussõrmuse leidnud sügisel ühe porgandi ümbert. Lugusid aarete unustamisest hotellide restoranide ja magamisvagunite pesuruumidesse, või nende pillamisest tualetipottidesse oli nii rikkalikult, et tihti üheaegselt oli nende jutustajaid rohkem kui kuulajaid. Mis aga puuub pr. Abo kaelakee saatusesse, siis näis enamust rahuldavat teooria, et seegi oli kogemata Tinakäppade tualetist alla uhutud.

Aastad möödusid. Tinakäppade suvila ei seisnud enam ürgmetsa põues üksinda, vaid oli ümbritsetud naabritest, kunagisel uinuval järvel plarisesid mootorpaadid ja väiksest Aino Tinakäpast oli saanud noorproua Lõhamäe. Vanapaar Abod olid juba aastaid tagasi üksteise järel läinud igavesele unele ja unustatud. Kui aga noorpaaril omavahel ükskord tuli juttu laste tähelepanekuvõimest ja Aino sellega ühenduses mainis vanatädi Abo õnnetust kaelakeega, sai Priit asjast huvitatud.

„Kas see oli väärtuslik kee?", küsis ta Ainolt.

„Ma ei tea... Kuldkee... Kõneldi vist midagi paarist sajast dollarist."

„Praeguste kullahindade juures on see oma kaks või kolm tuhat."

„Oleks küll, aga mis läinud, see läinud."

„Kuidas nii. Ega see pole, nagu linnas, kus kõik, mis alla läheb, see igaveseks kaob."

„Mis vahe seal siis on?"

„Maal, siin on ju igal majal omaette septik tank ja vanatädi kaelakee on seal kuski maa all sopa sees. Pole muud, kui tõsta kaevu kaas ülesse ja öngitse kee välja. Ropp töö küll, aga mõtle — kolmtuhat dollarit! Võibolla isegi rohkem."

Teel vanatädi kulla juurde põrkus Priidu ootamatutele takistustele. Kõige pealt ei leidnud ta kustki kaevu kaasi. Vanalt Tinakäpalt järele pärides selgus, et neid polnud olemaski. Ta oli augu kaevamisel septilise tanki jaoks sattunud nii suurtele kivimürakatele, et ta tehases valmistatud tanki tarvitamisest oli loobunud ja oli oma kaevusüsteemi ehitanud telliskividest ja vastavalt selle augu kujule, mis tal korda läks kruusa sisse kivimürakate vahele uuristada. Ja kaantega kaetavaid maapinnani ulatuvaid shahte polnud ta üldse ehitanud.

Tinakäpa keeruka kaevusüsteemi piirjooned olid ammu vajunud unustuse hõlma ja ehitamise-aegsed noored kuused selle ümbruses sirgunud vägevateks puudeks.

„Puud ongi maja ümbruses liigselt võimu võtmas", arutas Priit, kui ta üksteise järele neid septilise süsteemi arvatavas piirkonnas suure raginaga langetas, hoolimata Aino kahtlustest.

Kui Priit labida ja kangiga hakkas teed tegema äiapapa kätetöö juurde, põrkus ta ootamatuile raskusile — kuusejuurte tihe võrk oli kogu pinnase nii tihedalt läbi põiminud, et see Priidu meelekindluse tõsisele proovile pani. Kui see vaevarikas töö tema puhkuse-aja paremikku ähvardas röövida, tõstis Aino ülesse mõtte kogu see ettevõte lõpetada ja jätta vanatädi kuld tulevaste põlvkondade arheoloogide hooleks. Priit aga poleks kuidagi saanud enesele andestada ülesseatud eesmärgi hülgamist ja kui ta lõpuks ometi veendus oma käsivarte nõtruses, siis kutsus ta kohalikust kruusaaugust kohale mehe mootorlabidaga, kes poole päevaga tegi ära rohkem, kui tema oli suutnud nädalaga. Ühe suure kännu väljatõmbamisel tõid aga selle tugevad juured kaasa poole äiapapa settekaevu seinast ja kohutav lehk täitis kogu ümbruse. Oli selge, et äiapapa kätetöö päevad olid loetud ja uue kaevusüsteemi ehitamine on paratamatu. Et aga piiri panna hingematva leha levikule, tuli kaevatud auk viibimata kinni ajada. Milline õnn, et mootorlabidas juhtus just käepärast olema!

Aga enne, kui mootorlabidas sai oma tööle asuda, saatis kindlameelne Priit korda ennastsalgava teo. Ta soris rehaga settekaevus, kuni ta sealt välja öngitses eseme, mis võib olla kaelakee.

Kui see sopast puhtaks uhuti, võis Ainogi selles ära tunda vanatädi kaelakee iseloomulikke üksikasju, hoolimata rohelisest vaserooste paksust kihist, mis kogu ehet kattis.

NALJAD

„Mida tähendab Moskvas võidetud kuldmedal lääne sportlasele?"

„Sellel on puuraha väärtus ja Lenini orgeni häbiväärsus."

☆

„Millega on seletatav „DDR-i" naisujujate edu Moskvas?"

„Kui inimesel on vesi kõrini, siis ta peab ujuma."

Poko's Meat Products

319 Danforth Ave.
Tel. 461-3421

LAHTIOLEKU AJAD ALATES 1. OKTOOBRIST

Teisipäeval, kella 9 hom.—6 p.l.
Kolmapäeval kella 9 hom.—6 p.l.
neljapäeval kella 9 hom.—7. p.l.
reedel kella 8 hom.—7 p.l.
laupäeval kell 8 hom.—4 p.l.
ESMASPÄEVAL SULETUD.

Kohtunik sissemurdjale:

„Rääkige nüüd, kuidas saite sisse murda nii perfektsete lukkudega varustatud villasse?"

„See on võimatu, aulik kohtuhärra. Mu konkurendid istuvad kuulajaskonna hulgas."

☆

„Nüüd ma laulan teile „Sauna taga tiigi kaldal", kuulutab peoperenaine külalistele.

„See oleks teile tõepoolest õige koht laulmiseks," salvab keegi külalistest.

☆

☆

„Miks on idabloki riikides häid tõstjaid?"

„Kes maast-madalast ei „tõsta", võib nälga surra."

☆

Müürsepp ametivennale:

„Kas sa näed seal üleval tellingul sääske?"

„Ei näe."

„See on hea. Teeme täna lõpu. Nähtavus on liiga kehv."

☆

Nõukogude saatkonna Bonnis uus kojamees kirjutab emale:

„Hirmsad tehnilised seadelised on siin. Mu korteris on pesumasin. Pao nin kaks särki sisse, tõmbasin ketist ja pole tänapäevalgi särke kätte saanud."